

Ghidul privind aplicarea normelor de raportare și de precauție

În conformitate cu Standardul Comun de Raportare

Anul 2024

Cuprins

1. INTRODUCERE	1
1.1 Scop	1
1.2 Cadru de reglementare	1
2. CLASIFICAREA INSTITUȚIILOR FINANCIARE	1
2.1 Instituții financiare	1
2.2 Instituții financiare raportoare	3
2.3 Instituții financiare nonraportoare	5
3. CLASIFICAREA ENTITĂȚILOR NON FINANCIARE (ENF)	6
3.1 Entități nonfinanciare pasive (ENF pasive)	6
3.2 Entități nonfinanciare active (ENF active)	6
3.3 Persoane care exercită controlul	8
4. CONTURI FINANCIARE	9
4.1 Definirea conturilor financiare	9
4.2 Clasificarea conturilor financiare	10
4.2.1 În funcție de tipul de administrare a contului	10
4.2.2 În funcție de data deschiderii contului	11
4.2.3 În funcție de valoarea contului	12
4.3 Conturi raportabile	13
4.4 Conturi excluse	15
4.5 Titularul de cont	15
5. NORME DE PRECAUȚIE	16
5.1 Conturile preexistente ale persoanei fizice	16
5.2 Conturile noi ale persoanei fizice	26
5.3 Conturile preexistente ale entității	31
5.4 Conturile noi ale entității	36
5.5 Dispoziții comune	39
6. INFORMAȚIILE CE FAC OBIECTUL RAPORTĂRII	41
7. NORME DE RAPORTARE	46
8. ANEXE	47
Anexa I	47
Anexa II	48
Anexa III	52
Anexa IV	57

1. INTRODUCERE

1.1 Scop

Prezentul Ghid servește drept cadru general de îndrumare a instituțiilor financiare care au obligația de a se conforma normelor de raportare și de precauție referitoare la conturile financiare ale contribuabililor nerezidenți, stabilite în conformitate cu Standardul Comun de Raportare.

Cadrul de reglementare aplicabil prevede obligația instituțiilor financiare raportoare din Republica Moldova de a identifica titularii de cont (atât persoane fizice, cât și entități) care nu sunt rezidenți fiscali în Republica Moldova și de a raporta către Serviciul Fiscal de Stat (în continuare – SFS) informații relevante cu privire la conturile financiare.

Instituțiile financiare raportoare din Republica Moldova analizează conturile financiare pe care le administrează și aplică măsurile de precauție pentru identificarea conturilor raportabile. Pentru conturile identificate ca raportabile, instituțiile financiare raportează informațiile relevante către SFS. Informațiile primite de către SFS prin intermediul schemei de raportare sunt expediate autorității competente din jurisdicția în care titularul de cont are rezidența fiscală.

1.2 Cadru de reglementare

Prezentul Ghid se întemeiază pe următoarele acte normative:

- Acordul multilateral al autorităților competente pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare, ratificat prin Legea nr. 45/2022;
- Legea nr. 69/2023 privind implementarea prevederilor Acordului multilateral al autorităților competente pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare;
- Regulamentul cu privire la schimbul automat de informații privind conturile financiare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 102/2023 (în continuare – *Regulament SCR*);
- Ordinul ministrului finanțelor nr. 103/2023 privind aprobarea listei jurisdicțiilor participante și a listei jurisdicțiilor care fac obiectul raportării, cu care Republica Moldova efectuează schimbul automat de informații privind conturile financiare;
- Standardul comun de raportare al OCDE și comentariile aferente acestuia¹.

2. CLASIFICAREA INSTITUȚIILOR FINANCIARE

2.1 Instituții financiare

Pentru a determina obligațiile necesar a fi asumate cu privire la raportarea informațiilor privind conturile financiare ale nerezidenților, primul pas pe care trebuie să îl întreprindă o entitate este acela de a stabili dacă este o instituție financiară rezidentă în Republica Moldova în sensul Standardului Comun de Raportare.

! Definiția instituției financiare se referă la „entități” (persoană juridică sau o construcție juridică, cum ar fi o fiducie). Astfel, persoanele fizice nu se pot califica drept instituție financiară.

¹ Standardul pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare în materie fiscală (care include Comentariile) este elaborat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică împreună cu țările G20.

Instituție financiară înseamnă: o instituție de custodie, o instituție depozitară, o entitate de investiții sau o companie de asigurări specificată.

Tipul de activitate pe care o desfășoară o entitate este relevant în scopul determinării statutului respectivei entități.

Instituția financiară este „rezidentă” într-o jurisdicție participantă dacă este supusă cadrului legal al respectivei jurisdicții participante.

Regula generală

Instituția financiară din Republica Moldova reprezintă:

- orice instituție financiară care este rezidentă în Republica Moldova, excluzând orice sucursală a respectivei instituții financiare care se află în afara Republicii Moldova;
- orice sucursală a unei instituții financiare care nu este rezidentă în Republica Moldova, în cazul în care sucursala respectivă se află în Republica Moldova.

Exemplu: Entitatea A, rezidentă în Republica Moldova, are 3 sucursale, instituții financiare raportoare: o sucursală în Republica Moldova - A1, una în jurisdicția participantă X - A2 și una în jurisdicția participantă Y - A3.

Entitatea străină B, rezidentă în jurisdicția participantă V are 2 sucursale, instituții financiare raportoare: o sucursală a entității străine se află în jurisdicția V - B1 și o sucursală se află în Republica Moldova - B2 (desfășoară activitate ca instituție depozitară/de custodie/entitate de investiții/companie de asigurări specificată).

Care sunt entitățile reglementate de cadrul normativ al Republicii Moldova, care vor avea obligații de aplicare a normelor de precauție și de raportare către SFS?

- Sucursala A1 a entității A și sucursala B2 a entității străine B, vor avea obligații de raportare către SFS.
- Sucursalele A2 și A3 ale entității din Republica Moldova precum și sucursala B1 a entității străine B vor fi reglementate de normele relevante din jurisdicția în care se află.

În scopul aplicării normelor de precauție și de raportare, termenul „*sucursală*” înseamnă un loc de afaceri sau un birou al unei instituții financiare care este considerat o sucursală în temeiul legislației privind înființarea într-o jurisdicție sau care este reglementat în alt mod de legislația unei jurisdicții ca fiind diferită de alte locuri de afaceri sau birouri sau sucursale ale instituției financiare. O sucursală include un loc de afaceri sau un birou al instituției financiare situat într-o jurisdicție în care instituția financiară este rezidentă și un birou al instituției financiare situat într-o jurisdicție în care instituția financiară este înființată. Toate locurile de afaceri sau birourile instituției financiare raportoare dintr-o singură jurisdicție vor fi considerate drept o singură sucursală.

Reguli speciale

Regulile speciale pentru determinarea rezidenței instituțiilor financiare în scopul îndeplinirii normelor de raportare și de precauție vizează următoarele situații:

- o fiducie este o instituție financiară. Indiferent în ce jurisdicție participantă are rezidența fiscală, fiduciarul este considerat a se supune cadrului legal al respectivei jurisdicții, dacă unul sau mai mulți fiduciarul sunt rezidenți în respectiva jurisdicție, cu excepția cazului în care fiduciarul raportează toate informațiile altei jurisdicții participante unde are rezidența fiscală.

- instituția financiară (cu excepție fiduciei) nu are rezidență fiscală, fie pentru că este considerată ca fiind transparentă din punct de vedere fiscal (venitul instituției financiare este considerat ca fiind venit al acționarilor săi) sau este localizată într-o jurisdicție care nu impozitează veniturile. Această instituție financiară este considerată ca fiind rezidentă a jurisdicției participante și este, în consecință, o instituție financiară a jurisdicției respective, dacă este îndeplinită cel puțin una din următoarele condiții:
 - a) este înființată în baza legilor din jurisdicția participantă;
 - b) locul conducerii sale efective se află în jurisdicția participantă;
 - c) se supune supravegherii prudențiale din jurisdicția participantă.
- instituția financiară (cu excepția fiduciei) are rezidență în două sau mai multe jurisdicții participante. Această instituție financiară se supune normelor de raportare și de precauție din jurisdicția participantă în care își administrează (gestionează) contul/conturile financiar/e.
 În acest context, prin „jurisdicție participantă” se subînțelege o jurisdicție care efectuează schimbul automat de informații în conformitate cu normele prevăzute de Standardul Comun de Raportare al OCDE.

2.2 Instituții financiare raportoare

Instituția financiară raportoare reprezintă orice instituție financiară din Republica Moldova, cu excepția entităților prevăzute la pct. 7 din Regulamentul SCR, care intră în categoria instituțiilor financiare nonraportoare.

Instituțiile financiare raportoare au obligația de a raporta anual către SFS informații cu privire la conturile financiare ale nerezidenților în conformitate cu Legea nr. 69/2023.

Instituțiile financiare raportoare sunt clasificate în 4 tipuri:

- **instituție de custodie.** Reprezintă orice entitate care deține, ca parte substanțială a activității sale, active financiare în contul unor terți. Prin parte substanțială a activității se subînțelege că 20% sau mai mult din venitul brut al entității obținut în cea mai scurtă dintre ultimele trei perioade fiscale (care se încheie la data de 31 decembrie a anului dinaintea anului în care se efectuează calculul) și perioada de când entitatea există, provine din deținerea de active financiare în numele altora și din servicii financiare conexe.
- **instituție depozitară.** Reprezintă orice entitate care acceptă depozite în cadrul obișnuit al activității bancare sau al unei activități similare.

! O entitate nu este considerată instituție depozitară dacă acceptă depozite de la persoane, doar ca garanții aferente unei vânzări sau închirieri de bunuri imobile sau conform unei alte convenții financiare similare încheiate între instituție și persoana care deține depozitul la această entitate.

- **entitate de investiții.** Entitățile respective se împart în două tipuri:

Primul tip se referă la orice entitate care desfășoară, ca activitate principală, una sau mai multe dintre activitățile cu instrumente financiare prevăzute în Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, **pentru sau în numele clienților**, cum ar fi:

- tranzacții cu instrumente financiare (valori mobiliare, unități emise de organismele de plasament colectiv în valori mobiliare, instrumente ale pieței monetare, contracte options, contracte futures, contracte swap, contracte forward pe rata dobânzii și

orice alte instrumente financiare derivate referitoare la valori mobiliare, valute, rate ale dobânzii, rate ale rentabilității, indici financiarți sau bunuri, etc.),

- managementul individual și colectiv al portofoliului;
- investirea, administrarea sau gestionarea în alt mod de active financiare sau bani în numele altor persoane.

O entitate este considerată că **desfășoară în principal** activități din cele menționate dacă venitul său brut din desfășurarea activităților respective reprezintă cel puțin 50% din venitul său brut obținut în cursul celei mai scurte dintre ultimele trei perioade fiscale (care se încheie la data de 31 decembrie a anului dinaintea anului în care se efectuează calculul) și perioada de la înființarea entității.

! Activitățile și operațiunile cu instrumentele financiare nu includ furnizarea către client a consultanței de investiții fără caracter obligatoriu cu privire la investiții.

Al doilea tip de entitate de investiții se referă la orice entitate al cărei venit brut poate fi atribuit în principal activităților cu instrumente financiare, prevăzute în Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (cum ar fi investire, reinvestire sau tranzacționare cu active financiare), dacă este *administrată* de către o altă entitate care este o instituție depozitară, o instituție de custodie, o companie de asigurări specificată sau o entitate de investiții (adică de o altă instituție financiară).

În cazul în care o entitate este administrată de o asocieră de instituții financiare, entități nonfinanciare (ENF) sau de persoane fizice, entitatea este considerată a fi administrată de o altă entitate care este o instituție depozitară, o instituție de custodie, o companie de asigurări specificată sau o entitate de investiții, dacă una dintre entitățile care o administrează este o entitate de acest fel.

! Definiția entității de investiții se referă la „entități” (persoană juridică sau o construcție juridică, cum ar fi o fiducie). Astfel, persoanele fizice nu se pot califica drept entitate de investiții, chiar dacă acestea prestează servicii de administrare sau gestionare a activelor financiare în numele altor persoane. În aceeași ordine de idei, entitatea administrată de o asemenea persoană fizică nu se consideră o entitate de investiții, chiar dacă venitul său brut poate fi atribuit în principal activităților de investire, reinvestire sau tranzacționare cu active financiare.

! O entitate nu administrează o altă entitate dacă nu are putere/competență discreționară de a gestiona activele entității (în totalitate sau parțial).

Nu se consideră entitate de investiții:

- entitatea care este o ENF activă, pentru simplul fapt că entitatea respectivă îndeplinește oricare dintre criteriile prevăzute la pct. 30 srb. 4)-7) din Regulamentul SCR.
- entitatea care se comportă ca o societate de investire, administrare sau gestionare a drepturilor asupra unor bunuri imobile care nu sunt titluri de datorie în numele altor persoane, precum o fiducie de investiții imobiliare.

! Termenul „entitate de investiții” trebuie interpretat într-o manieră consecventă cu cea utilizată în definiția termenului „instituție financiară” din recomandările Grupului de acțiune financiară pentru controlul spălării banilor (GAFI).

- **companie de asigurări specificată.** Reprezintă orice entitate care este o companie de asigurări sau holding de asigurare, reglementată și licențiată ca o societate de asigurări în conformitate cu Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, care emite sau este obligată să efectueze plăți cu privire la un contract de asigurare cu valoare în numerar sau la un contract de anuitate.

! Activitățile de constituire de rezerve ale unei societăți de asigurare nu determină considerarea societății respective drept o instituție de custodie, o instituție depozitară sau o entitate de investiții.

Pentru determinarea statutului de instituție financiară raportoare, entitățile care corespund/încetează să corespundă criteriilor de calificare prevăzute de Regulament, vor informa Serviciul Fiscal de Stat despre apariția/dispariția obligației de raportare conform Legii nr. 69/2023 și Regulamentului, cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 30 de zile de la data îndeplinirii condițiilor.

Informarea se realizează prin expedierea în adresa Serviciului Fiscal de Stat a unei **notificări** (conform **Anexei I**) în una din următoarele modalități:

- pe suport de hârtie la adresa: str. Constantin Tănase nr. 9, MD-2005, Chișinău;
- în formă de document electronic la adresa electronică mail@sfs.md (copie crs@sfs.md).

2.3 Instituții financiare nonraportoare

Instituția financiară nonraportoare este instituția financiară care nu are obligația de a raporta anual informații cu privire la conturile financiare ale nerezidenților în conformitate cu Legea nr. 69/2023. În această categorie intră orice instituție financiară care este:

- a) o entitate guvernamentală, o organizație internațională sau o bancă centrală, cu excepția cazurilor care se referă la o plată care derivă dintr-o obligație care incumbă în legătură cu o activitate financiară comercială de tipul celor desfășurate de o companie de asigurări specificată, de o instituție de custodie sau de o instituție depozitară;
- b) un fond de pensii cu participare largă; un fond de pensii cu participare restrânsă; un fond de pensii al unei entități guvernamentale, al unei organizații internaționale sau al unei bănci centrale; sau un emitent de carduri de credit calificat;
- c) orice altă entitate care prezintă un risc scăzut de a fi utilizată pentru evaziune fiscală care are caracteristici similare în mod substanțial cu oricare dintre entitățile prevăzute la lit. a) și b), cu condiția ca statutul respectivei entități drept instituție financiară nonraportoare să nu aducă atingere prevederilor Legii nr. 69/2023 privind efectuarea schimbului automat de informații privind conturile financiare;
- d) un organism de plasament colectiv exceptat; sau
- e) o fiducie, în măsura în care fiduciarul este o instituție financiară raportoare și raportează toate informațiile prevăzute de art. 3 din Legea nr. 69/2023 cu privire la toate conturile fiduciei care fac obiectul raportării.

În scopul aplicării normelor de precauție și de raportare, instituțiile financiare sus-menționate au semnificația prevăzută la pct. 3 din Regulamentul CRS.

! O instituție financiară raportoare care nu îndeplinește cerințele pentru a fi un emitent calificat de card de credit, dar acceptă depozite atunci când un client efectuează o plată care

depășește soldul datorat cu privire la un card de credit sau la o altă facilitate de credit reînnoibilă, poate totuși să nu raporteze un cont de depozit dacă acesta se califică drept cont exclus conform pct. 33 sbp. 6) din Regulamentul SCR (cont de depozit datorat plăților în exces).

3. CLASIFICAREA ENTITĂȚILOR NON FINANCIARE (ENF)

3.1 Entități nonfinanciare pasive (ENF pasive)

ENF înseamnă orice entitate care nu este o instituție financiară.

Termenul „ENF pasivă” înseamnă orice:

- a) ENF care nu este o ENF activă; sau
- b) o entitate de investiții (prevăzută la pct. 16 sbp. 2) din Regulament²⁾ care nu este o instituție financiară dintr-o jurisdicție participantă.

3.2 Entități nonfinanciare active (ENF active)

Termenul „ENF activă” înseamnă orice ENF care îndeplinește oricare dintre următoarele criterii:

a) sunt îndeplinite cumulativ condițiile referitoare la venit și active: mai puțin de 50% din venitul brut al ENF pentru perioada fiscală precedentă este venit pasiv și mai puțin de 50% din activele deținute de ENF în cursul perioadei fiscale precedente sunt active care produc sau sunt deținute pentru a produce venit pasiv;

b) acțiunile ENF sunt tranzacționate **în mod regulat** pe o piață a titlurilor de valoare reglementată sau ENF este o entitate afiliată unei entități ale cărei acțiuni sunt tranzacționate în mod regulat pe o piață a titlurilor de valoare reglementată;

Acțiunile sunt **tranzacționate în mod regulat** dacă există un volum semnificativ de tranzacționare cu privire la acțiuni în mod continuu.

c) ENF este o entitate guvernamentală, o organizație internațională, o bancă centrală sau o entitate deținută, în totalitate, de una sau mai multe dintre aceste entități;

d) toate activitățile ENF constau, în esență, în deținerea (în totalitate sau parțial) acțiunilor subscrise emise de una sau mai multe filiale ale căror tranzacții sau activități sunt diferite de activitățile unei instituții financiare sau în finanțarea și prestarea de servicii respectivelor filiale. Cu toate acestea, o entitate nu are statutul de entitate activă dacă funcționează (sau se prezintă) drept un fond de investiții, cum ar fi un fond de investiții în societăți necotate, un fond cu capital de risc, un fond de achiziție prin îndatorarea societății comerciale sau orice alt organism de plasament al cărui scop este de a achiziționa sau de a finanța companii și de a deține capital în cadrul respectivelor companii, reprezentând active de capital în scopul unor investiții;

² Entitate de investiții care întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) venitul brut provine în principal din activități de investire, reinvestire sau tranzacționare cu active financiare;
- b) entitatea este administrată de către o entitate care este o instituție depozitară, o instituție de custodie, o companie de asigurări specificată sau o entitate de investiții care desfășoară, ca activitate principală, una sau mai multe dintre activități cu instrumente financiare prevăzute în Legea nr. 171/2012 privind piața de capital. Entitatea este administrată de o entitate care este o instituție depozitară, o instituție de custodie, o companie de asigurări specificată sau o entitate de investiții care desfășoară, ca activitate principală, una sau mai multe dintre activități cu instrumente financiare prevăzute în Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, dacă aceasta execută direct, fie prin intermediul altei entități, oricare din activitățile cu instrumente financiare prevăzute în Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.

e) ENF nu desfășoară încă activități comerciale și nu a mai desfășurat niciodată, dar investește capital în active cu intenția de a desfășura o activitate comercială, alta decât cea a unei instituții financiare, cu condiția ca ENF să nu se califice pentru această excepție ulterior datei la care se împlinesc 24 de luni de la data inițială a constituirii ENF;

f) ENF nu a fost o instituție financiară în ultimii 5 ani și este în proces de lichidare a activelor sale sau de restructurare, cu intenția de a continua sau de a relua operațiunile în alte activități decât cele ale unei instituții financiare;

g) activitățile ENF constau în principal în finanțare și operațiuni de acoperire a riscurilor cu sau pentru entități afiliate care nu sunt instituții financiare, iar ENF nu prestează servicii de finanțare sau de acoperire a riscurilor niciunei alte entități care nu este o entitate asimilată, cu condiția ca grupul din care fac parte respectivele entități afiliate să desfășoare în principal o activitate diferită de activitățile unei instituții financiare;

h) ENF îndeplinește cumulativ toate condițiile următoare:

i. este constituită și își desfășoară activitatea în Republica Moldova sau în altă jurisdicție de rezidență exclusiv în scopuri religioase, caritabile, științifice, artistice, culturale, sportive sau educaționale; sau este constituită și își desfășoară activitatea în Republica Moldova sau în altă jurisdicție de rezidență și este o organizație profesională, o asociație de afaceri, o cameră de comerț, o organizație a muncii, o organizație din sectorul agriculturii sau al horticulturii, o asociație civică sau o organizație care funcționează exclusiv pentru promovarea bunăstării sociale;

ii. este scutită de impozitul pe venit în Republica Moldova sau în altă jurisdicție de rezidență;

iii. nu are acționari sau membri care au drepturi de proprietate sau beneficii legate de activele sau veniturile sale;

iv. legislația națională aplicabilă ENF sau a altei jurisdicții de rezidență a ENF ori documentele de constituire a ENF nu permit ca vreun venit ori vreun activ al ENF să fie distribuit sau utilizat în beneficiul unei persoane fizice sau persoane juridice de drept privat sau al unei entități noncaritabile în alt mod decât în scopul desfășurării de activități caritabile ale ENF sau drept plată a unor compensații rezonabile pentru servicii prestate ori drept plată reprezentând valoarea justă de piață a proprietății pe care ENF a cumpărat-o;

v. legislația națională aplicabilă ENF sau a altei jurisdicții de rezidență a ENF ori documentele de constituire a ENF impun ca, în momentul lichidării sau dizolvării ENF, toate activele sale să fie distribuite către o entitate guvernamentală sau altă organizație nonprofit sau să revină Guvernului Republicii Moldova sau al altei jurisdicții de rezidență a ENF sau oricărei subdiviziuni politice a acestora.

Venitul pasiv include, în general, partea din venitul brut care constă în:

- 1) dividende;
- 2) dobânzi și alte venituri echivalente din punct de vedere economic dobânzilor;
- 3) chirii și redevențe, altele decât chiriile și redevențele derivate în urma desfășurării active a unei afaceri gestionate, cel puțin parțial, de angajații unei ENF;
- 4) anuități;
- 5) câștigurile din vânzarea sau tranzacționarea de active financiare care generează venitul pasiv prevăzut mai sus;
- 6) câștigurile din tranzacții (inclusiv contracte futures, contracte forward, contracte options și tranzacții similare) de orice active financiare;
- 7) câștigurile din diferențele de curs valutar;
- 8) venit net din operațiuni swap;

9) sumele primite în baza contractelor de asigurare cu valoare în numerar.

Exemplul cu privire la determinarea tipului de ENF:

Jurisdicția A are un acord reciproc privind schimbul automat de informații privind conturile financiare în vigoare cu jurisdicția B, dar nu a încheiat niciun acord cu jurisdicția C.

W, o instituție financiară raportoare din jurisdicția A, administrează conturi financiare pentru entitățile X și Y, ambele fiind entități de investiții conform pct. 16 sbp. 2) din Regulamentul SCR³.

Entitatea X este rezidentă în jurisdicția B, iar entitatea Y este rezidentă în jurisdicția C.

Din perspectiva lui W, entitatea X este o instituție financiară din jurisdicția participantă, iar entitatea Y nu este o instituție financiară din jurisdicție participantă.

Ca urmare, W trebuie să trateze entitatea Y ca pe o ENF pasivă.

3.3 Persoane care exercită controlul

Termenul „**persoane care exercită controlul**” desemnează persoanele fizice care exercită controlul asupra unei entități. În cazul entităților sub formă de persoană juridică, controlul este exercitat de persoana fizică/persoanele fizice care deține/dețin în ultimă instanță persoana juridică prin exercitarea directă sau indirectă a dreptului de proprietate asupra unei cote-părți din numărul de acțiuni ori din drepturile de vot sau prin participația în capitalul social al persoanei juridice respective.

Conform art. 5² alin. (2) pct. 1) lit. a) din Legea nr. 308/2017, deținerea de către o persoană fizică a 25% plus o acțiune sau participarea acesteia în capitalul social al unei persoane juridice cu peste 25% este un criteriu al exercitării directe a dreptului de proprietate. Totodată, deținerea a 25% plus o acțiune de către o altă persoană juridică care se află sub controlul unei persoane fizice sau de către mai multe persoane juridice care se află sub controlul aceleiași persoane fizice sau participarea acesteia/acestora în capitalul social al unei persoane juridice cu peste 25% este un criteriu al exercitării indirecte a dreptului de proprietate.

Dacă nicio persoană fizică nu exercită controlul asupra persoanei juridice prin deținerea dreptului de proprietate asupra unei cote-părți din numărul de acțiuni ori din drepturile de vot sau prin participația în capitalul social al persoanei juridice respective, aceasta se va considera a fi controlată de persoana fizică/persoanele fizice care exercită controlul asupra entității prin alte mijloace.

Dacă nu se identifică nicio persoană în calitate de persoană fizică care exercită controlul asupra persoanei juridice conform criteriilor menționate supra, aceasta se va considera a fi controlată de persoana fizică/persoanele fizice care ocupă funcția de administrator al persoanei juridice.

În cazul unei fiducii, persoanele care exercită controlul reprezintă constitutorul/constitutorii, fiduciarul/fiduciarii, protectorul/protectorii (dacă există), beneficiarul/beneficiarii sau clasa de beneficiari (categoria de persoane în al căror interes principal se constituie sau funcționează fiducia) și oricare altă persoană fizică care exercită controlul în ultimă instanță asupra fiduciei. Persoanele menționate vor fi tratate întotdeauna ca persoane care exercită controlul asupra fiduciei, indiferent dacă vreuna din ele exercită sau nu controlul asupra fiduciei.

³ A se vedea nota de subsol nr. 2

În cazul construcțiilor juridice, altele decât fiduciile, termenul „persoane care exercită controlul” desemnează persoanele echivalente sau similare cu cele care exercită controlul asupra fiduciei.

În cazul construcțiilor juridice similare cu fiduciile (de exemplu fundațiile), instituțiile financiare raportoare trebuie să identifice persoanele care exercită controlul asupra acestor utilizând măsuri de precauție similare cu cele prevăzute în cazul fiduciilor, în vederea atingerii unor niveluri adecvate de raportare.

Termenul „persoane care exercită controlul” trebuie să fie interpretat într-o manieră consecventă cu Recomandările Grupului de Acțiune Financiară Internațională (FATF).

Corespunzător, instituțiile financiare raportoare trebuie să se bazeze pe informațiile colectate și păstrate în conformitate cu prevederile art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în scopul determinării persoanelor care exercită controlul unui titular de cont al unui cont de entitate nou, precum și al unui cont preexistent al entității.

Pentru stabilirea sursei fondurilor din contul/conturile deținut(e) de fiducie, în cazul în care un constitutor/constitutorii unei fiducii este/sunt o entitate, instituțiile financiare raportoare trebuie să identifice și persoanele care exercită controlul constitutorului/constitutorilor și să le raporteze drept persoane care exercită controlul fiduciei. Pentru beneficiarul/beneficiarii fiduciilor care sunt desemnați în funcție de caracteristici sau clasă, instituțiile financiare raportoare ar trebui să obțină suficiente informații despre beneficiar/beneficiari pentru ca instituția financiară raportoare să poată să stabilească identitatea beneficiarului/beneficiarilor la momentul plății sau când beneficiarul/beneficiarii intenționează să-și exercite drepturile dobândite. Această ocazie reprezintă o modificare a circumstanțelor și declanșează procedurile specifice. Instituțiile financiare raportoare pot asimila beneficiarul/beneficiarii unei fiducii considerat/considerați drept persoană/persoane care exercită controlul unei fiducii cu beneficiarul/beneficiarii unei fiducii considerat/considerați persoană/persoane care face/fac obiectul raportării a/ale unei fiducii care este o instituție financiară.

4. CONTURI FINANCIARE

4.1 Definirea conturilor financiare

Un cont financiar este un cont administrat de o instituție financiară. Doar conturile care se încadrează în categoriile de mai jos trebuie verificate de către instituțiile financiare:

Tipul de cont financiar	Instituția financiară care îl administrează
Cont de depozit	Instituția financiară care este obligată să facă plăți cu privire la contul respectiv
Cont de custodie	Instituția financiară care deține custodia activelor din contul respectiv
Drepturi aferente capitalului sau datoriei	Instituția financiară care constituie contul
Contract de asigurare cu valoare în numerar	Instituția financiară care este obligată să facă plăți cu privire la respectivul contract
Contract de anuitate	Instituția financiară care este obligată să facă plăți cu privire la respectivul contract

Contul financiar nu include niciun cont care este un **cont exclus**⁴.

4.2 Clasificarea conturilor financiare

4.2.1 În funcție de tipul de administrare a contului

Conturile financiare administrate de o instituție financiară pot fi:

➤ **Conturi de depozit.** Acestea includ orice cont comercial, cum ar fi: cont curent, cont de economii, cont de depozit la termen sau un cont a cărui existență este documentată printr-un certificat de depozit, de economii, de investiții, un certificat de îndatorare sau un alt instrument similar păstrat de o instituție financiară în cadrul obișnuit al activității bancare sau al unei activități similare.

Un cont de depozit include, de asemenea, o sumă deținută de o companie de asigurări în temeiul unui contract de investiții cu garanție sau al unui acord similar care are drept scop plata sau creditarea de dobânzi către titular.

Titlurile de creanță negociabile care sunt tranzacționate pe o piață a titlurilor de valoare reglementată sau pe o piață extrabursieră și distribuite și deținute prin intermediul instituțiilor financiare nu sunt considerate în general conturi de depozit, ci active financiare.

Exemplu: se consideră cont de depozit orice cont, indiferent de tipul/denumirea acestuia, în legătură cu care există obligația instituției financiare de a plăti dobândă pentru suma de bani păstrată în cont de titularul acestuia (cont de economii, cont de depozit la termen, etc.).

- **Conturi de custodie.** Reprezintă conturi care conțin unul sau mai multe active financiare în beneficiul unui terț, cu excepția unui contract de asigurare sau contract de anuitate.

- **Drepturi aferente capitalului sau datoriei în cazul unor entități de investiții.** În cazul unui parteneriat⁵ care este o instituție financiară, prin participare în capitalurile proprii se subînțelege o participare fie la capitalul, fie la profitul parteneriatului.

În cazul unei fiducii care este o instituție financiară, o participare în capitalurile proprii este considerată a fi deținută de către orice persoană asimilată unui constituitor sau unui beneficiar al întregii fiducii sau a unei părți a acesteia sau a oricărei alte persoane fizice care exercită un control efectiv în ultimă instanță asupra fiduciei.

Aceeași regulă ca și în cazul unei fiducii care este Instituție financiară se aplică și pentru o construcție juridică echivalentă sau similară unei fiducii sau fundație care este o Instituție financiară.

În cazul în care participațiile în capitalurile proprii sunt deținute prin intermediul unei instituții de custodie, această instituție este responsabilă de raportarea informațiilor conform Legii nr. 69/2023.

Exemplu: modul în care trebuie efectuată o astfel de raportare:

⁴ Conturile excluse sunt prevăzute la pct. 33 din Regulamentul SCR.

⁵ Formă de organizare a activității de întreprinzător, constituită prin asocierea a două sau mai multe persoane în baza unui contract, prin care acestea se obligă să coopereze pentru desfășurarea unei activități de întreprinzător, împărțind între ele beneficiile (veniturile) și pierderile activității desfășurate (de exemplu, societate civilă).

Persoana care face obiectul raportării A, deține acțiuni în fondul de investiții L. A deține acțiunile în custodie la custodele Y (instituție de custodie). Fondul de investiții L este o entitate de investiții și, din perspectiva sa, acțiunile sale sunt conturi financiare (și anume, participații de capital într-o entitate de investiții). L trebuie să trateze custodele Y ca titular de cont. Întrucât Y este o instituție financiară (adică o instituție de custodie) și instituțiile financiare nu sunt persoane care fac obiectul raportării, astfel de acțiuni nu fac obiectul raportării de către fondul de investiții L. Pentru custodele Y, acțiunile deținute pentru A sunt active financiare deținute într-un cont de custodie. În calitate de instituție de custodie, Y este responsabilă de raportarea către autoritatea competentă a informațiilor cu privire la acțiunile pe care le deține în numele lui A.

- **Contracte de asigurare cu valoare în numerar.** Reprezintă contracte de asigurare care au o valoare în numerar, cu excepția contractului de reasigurare încheiat între două societăți de asigurare.
- **Contracte de anuitate.** Reprezintă contracte în conformitate cu care emitentul este de acord să efectueze plăți pentru o anumită perioadă de timp, determinată, în totalitate sau parțial, în funcție de speranța de viață a uneia sau mai multor persoane fizice. Termenul include, de asemenea, un contract care este considerat a fi un contract de anuitate în conformitate cu prevederile legale din Republica Moldova sau din altă jurisdicție în care contractul a fost emis și în conformitate cu care emitentul este de acord să facă plățile pentru o perioadă de mai mulți ani.

! O instituție financiară poate deține mai mult de un tip de conturi financiare. De exemplu, o instituție depozitară poate menține un cont de custodie, precum și un cont de depozit.

4.2.2 În funcție de data deschiderii contului

În funcție de data deschiderii contului, conturile financiare se clasifică în:

- Cont preexistent:
 - Cont preexistent al persoanei fizice;
 - Cont preexistent al entității;
- Cont nou:
 - Cont nou al persoanei fizice;
 - Cont nou al entității.

Termenul „**cont preexistent**” înseamnă:

- a) cont financiar administrat de către o instituție financiară raportoare până la data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (17 noiembrie 2023);
- b) orice cont financiar al unui titular de cont, indiferent de data la care a fost deschis respectivul cont financiar, în cazul în care respectă prevederile pct. 51 sbp. 2) din Regulamentul SCR⁶.

⁶ Orice cont financiar al unui titular de cont, indiferent de data la care a fost deschis respectivul cont financiar, în cazul în care:

a) titularul de cont deține, de asemenea, la instituția financiară raportoare sau la o entitate afiliată acesteia din Republica Moldova un cont financiar care este un cont preexistent (administrat de către o instituție financiară raportoare până la data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (17 noiembrie 2023));

Termenul „**cont nou**” înseamnă un cont financiar administrat de o instituție financiară raportoare deschis începând cu data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (17 noiembrie 2023), cu excepția cazului în care acesta este considerat drept un cont preexistent în temeiul pct. 51 sbp. 2) din Regulamentul SCR⁷.

Termenul „**cont preexistent al persoanei fizice**” înseamnă un cont preexistent deținut de una sau mai multe persoane fizice.

Termenul „**cont nou al persoanei fizice**” înseamnă un cont nou deținut de una sau mai multe persoane fizice.

Termenul „**cont preexistent al entității**” înseamnă un cont preexistent deținut de una sau mai multe entități care sunt persoane raportabile sau de ENF pasive care sunt controlate de una sau mai multe persoane raportabile.

Termenul „**cont nou al entității**” înseamnă un cont nou deținut de una sau mai multe entități care sunt persoane raportabile sau de ENF pasive care sunt controlate de una sau mai multe persoane raportabile.

4.2.3 În funcție de valoarea contului

În funcție de valoarea sau soldul contului, *conturile preexistente ale persoanei fizice se clasifică în:*

- Conturi cu valoare mică;
- Conturi cu valoare mare.

Termenul „**cont cu valoare mică**” înseamnă un cont preexistent al persoanei fizice cu un sold sau o valoare agregată a contului care nu depășește, la data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (17 noiembrie 2023) sau la data de 31 decembrie a fiecărui an ulterior, echivalentul în lei a 1 000 000 USD.

Termenul „**cont cu valoare mare**” înseamnă un cont preexistent al persoanei fizice cu un sold sau o valoare agregată a contului care depășește, la data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (17 noiembrie 2023) sau la data de 31 decembrie a fiecărui an ulterior, echivalentul în lei a 1 000 000 USD.

b) instituția financiară raportoare și, după caz, entitatea afiliată acesteia din Republica Moldova tratează atât conturile financiare menționate anterior, precum și orice alte conturi financiare ale titularului de cont care sunt considerate drept conturi preexistente potrivit condițiilor enumerate în prezentul punct drept un singur cont financiar în scopul respectării măsurilor aplicabile declarației pe propria răspundere și documentelor justificative, prevăzute la Capitolul VIII din Regulamentul SCR, și în scopul stabilirii soldului sau a valorii oricăruia dintre conturile financiare, atunci când aplică oricare dintre pragurile referitoare la cont;

c) în ceea ce privește un cont financiar care face obiectul măsurilor de precauție privind clienții prevăzute de articolele 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, instituția financiară raportoare este autorizată să respecte respectivele măsuri referitoare la contul financiar bazându-se pe aceste măsuri efectuate pentru contul preexistent (administrat de către o instituție financiară raportoare până la data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (17 noiembrie 2023));

d) deschiderea contului financiar nu implică obligația de a furniza informații despre un client nou, suplimentare sau modificate de către titularul de cont, în afara celor necesare în scopul aplicării normelor de precauție prevăzute de Regulamentul SCR.

⁷ A se vedea nota de subsol nr. 6

La determinarea soldului sau valorii agregate a contului, se aplică normele privind agregarea conturilor prevăzute la Capitolul VIII din Regulamentul CRS⁸.

! Din momentul în care un cont devine un cont cu valoare mare, aceasta își păstrează statutul până la data închiderii și prin urmare nu mai poate fi considerat un cont cu valoare mică.

4.3 Conturi raportabile

Un cont raportabil înseamnă un cont financiar care este administrat de o instituție financiară raportoare din Republica Moldova și este deținut de una sau mai multe persoane raportabile sau de o ENF pasivă controlată de către una sau mai multe persoane raportabile, cu condiția ca aceasta să fi fost identificată ca atare în temeiul normelor de precauție.

! Un cont este considerat a fi un cont raportabil începând cu data la care este identificat ca atare, până la data la care încetează să mai fie un cont raportabil, chiar dacă soldul sau valoarea contului este egală cu zero, este negativă sau nu a existat nicio sumă plătită sau creditată în acel cont sau în legătură cu acel cont.

În cazul în care un cont este identificat ca fiind un cont raportabil în funcție de situația acestuia la sfârșitul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare, informațiile cu privire la acel cont trebuie raportate ca și cum ar fi fost un cont raportabil pe tot parcursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare în care a fost identificat ca atare.

Contul încetează să mai fie raportabil în cazurile în care:

- Titularul contului încetează să mai fie persoană raportabilă;
- Contul devine un cont exclus, este închis sau este transferat integral.

Dacă contul încetează să mai fie raportabil la sfârșitul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare, nu survine obligația instituției financiare de a raporta la SFS informațiile cu privire la acest cont.

! Când un cont raportabil este închis, informațiile raportate cu privire la acel cont trebuie să acopere perioada în care acesta a fost activ. Dacă contul a fost închis pe parcursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare, se va raporta informația despre închiderea contului, fără obligația de raportare a soldului sau a valorii contului respectiv.

EXEMPLE:

Exemplul 1: Cont care devine raportabil

Un cont este deschis la 15 iunie 2022 și este identificat ca fiind un cont raportabil la 23 noiembrie 2023. Deoarece contul a fost identificat ca fiind un cont raportabil în anul calendaristic 2023, informațiile referitoare la acel cont raportabil trebuie să fie raportate în anul calendaristic 2024 cu privire la întregul an calendaristic 2023 și, ulterior, anual.

Exemplul 2: Cont care nu înregistrează tranzacții și/sau cu soldul egal cu zero

⁸ Conform pct. 121 din Regulamentul SCR, agregarea conturilor financiare este un proces de însumare a soldurilor sau a valorilor conturilor financiare ale unei persoane fizice sau ale unei entități, deținute de o instituție financiară raportoare sau de o entitate afiliată.

Premisele sunt aceleași ca în *Exemplul 1*, însă din momentul deschiderii contului, nu au fost înregistrate careva plăți și/sau soldul contului la data de 31 decembrie 2023 este egal cu zero. Dat fiind faptul că contul a fost identificat ca raportabil și nu a fost închis, acesta trebuie să fie raportat în anul calendaristic 2024 și, ulterior, anual.

Exemplul 3: Cont care încetează să mai fie un cont raportabil

Premisele sunt aceleași ca în *Exemplul 1*. La 1 septembrie 2023, titularul de cont încetează să mai fie o persoană raportabilă și, în consecință, contul încetează să mai fie un cont raportabil. Deoarece contul a încetat să mai fie un cont raportabil la 1 septembrie 2023, nu este necesar ca informațiile referitoare la acest cont să fie raportate în anul calendaristic 2024 și nici ulterior, cu excepția cazului în care contul devine din nou un cont raportabil în anul calendaristic 2024 sau în orice an calendaristic ulterior.

Exemplul 4: Cont închis

Un cont este deschis la 15 aprilie 2023 și devine un cont raportabil la 3 august 2025.

Cu toate acestea, la 21 octombrie 2025, titularul contului închide contul. Deoarece contul a fost un cont raportabil între 3 august și 21 octombrie 2025 și a fost închis în anul calendaristic 2025, informațiile cu privire la acel cont (inclusiv închiderea contului) trebuie să fie raportate în anul calendaristic 2026 în ceea ce privește partea din anul calendaristic 2025 cuprinsă între 1 ianuarie și 21 octombrie. În acest caz, vor fi raportate toate datele prevăzute la art. 3 din Legea nr. 69/2023, cu excepția celei prevăzute la sbp. 4) (soldul sau valoarea contului), care va fi completată cu mențiunea despre închiderea contului.

Exemplul 5: Cont care încetează să mai fie un cont raportabil și este închis

Premisele sunt aceleași ca în *Exemplul 3*, cu excepția faptului că la 11 decembrie 2023, titularul de cont închide contul. Deoarece contul a încetat să mai fie un cont raportabil la 1 septembrie 2023 și menține acest statut până la sfârșitul anului 2023, informațiile cu privire la acest cont nu trebuie să fie raportate în anul calendaristic 2024.

Instituția financiară raportoare are obligația de a raporta toate conturile raportabile identificate: atât cele preexistente, cât și conturile noi deschise până la sfârșitul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare.

Exemplu: În anul 2024, vor fi raportate atât conturile preexistente (administrare până la data de 17.11.2023), cât și conturile noi, deschise până la data 31.12.2023 inclusiv.

În anul 2025, vor fi raportate atât conturile preexistente (administrare până la data de 17.11.2023), cât și conturile noi, deschise până la data 31.12.2024 inclusiv.

Persoana raportabilă reprezintă o persoană care este rezidentă într-o *jurisdicție care face obiectul raportării*, dar care nu este:

- a) o societate comercială ale cărei acțiuni sunt tranzacționate în mod regulat pe una sau mai multe piețe ale titlurilor de valoare reglementate
- b) orice societate comercială care este o entitate afiliată unei societăți comerciale prevăzute la lit. a);
- c) entitate guvernamentală;
- d) organizație internațională;
- e) bancă centrală;
- f) instituție financiară.

Lista jurisdicțiilor care fac obiectul raportării este prevăzută în Anexa nr. 2 la [Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 103/2023](#) și este publicată pe pagina web a Ministerului Finanțelor

www.mf.gov.md și pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat <https://sfs.md/ro/pagina/schimb-de-informatii>.

4.4 Conturi excluse

Un cont exclus este oricare dintre următoarele conturi:

- a) un cont de pensii;
- b) un cont reglementat în alte scopuri decât pentru pensii, care beneficiază de un tratament fiscal favorabil;
- c) un contract de asigurare de viață pe o anumită perioadă de timp;
- d) un cont de patrimoniu succesoral;
- e) un cont escrow;
- f) un cont de depozit datorat plăților în exces; și
- g) un cont exclus cu risc scăzut de a fi utilizat pentru evaziune fiscală.

În sensul aplicării normelor de raportare și de precauție, conturile sus-menționate au semnificația prevăzută la pct. 33 din Regulamentul SCR.

Pentru a determina dacă un cont respectă toate cerințele unei anumite categorii de cont exclus, instituția financiară raportoare poate să se bazeze pe informațiile aflate în posesia sa, inclusiv informațiile colectate în conformitate cu prevederile art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, sau care sunt disponibile public, conform cărora poate să stabilească în mod rezonabil că un anumit cont este un cont exclus.

! Conturile excluse sunt conturi scutite de obligația raportării conform Legii nr. 69/2023.

4.5 Titularul de cont

Titularul de cont este persoana înregistrată sau identificată drept titularul unui cont financiar de către instituția financiară care administrează contul.

O persoană, alta decât o instituție financiară, care deține un cont financiar în beneficiul sau în numele altei persoane, în calitate de agent, custode, mandatar, semnatar, consilier de investiții sau intermediar, nu este considerată drept deținătoare a contului în scopul raportării informației conform Legii nr. 69/2023, ci cealaltă persoană este considerată drept titulară a contului (adică persoană în beneficiul căreia ori în numele căreia este deținut contul).

Instituția financiară raportoare se poate baza pe informațiile aflate în posesia sa, inclusiv informațiile colectate în conformitate cu prevederile art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, pentru a stabili în mod rezonabil dacă o persoană acționează în beneficiul sau în numele unei alte persoane.

În cazul unui contract de asigurare cu valoare în numerar sau al unui contract de anuitate, titularul de cont este orice persoană care are dreptul să acceseze valoarea în numerar sau să modifice beneficiarul contractului. În cazul în care nicio persoană nu poate accesa valoarea în numerar sau nu poate modifica beneficiarul, titularul de cont este orice persoană desemnată în calitate de proprietar în contract și orice persoană cu un drept la plată în conformitate cu termenii contractuali. La scadența unui contract de asigurare cu valoare în numerar sau a unui contract de anuitate, fiecare persoană care are dreptul să primească o plată în conformitate cu contractul este considerată ca fiind un titular de cont.

Dacă o fiducie sau un patrimoniu succesoral este înregistrat drept titularul sau proprietarul unui cont financiar, fiduciar sau patrimoniul succesoral este titularul contului, și nu proprietarii sau beneficiarii acestuia. În mod similar, dacă un parteneriat este înregistrat drept titularul sau proprietarul unui cont financiar, parteneriatul este titularul contului, mai degrabă decât partenerii din cadrul parteneriatului.

În cazul unui cont deținut în comun, fiecare titular este considerat un titular de cont pentru a stabili dacă contul respectiv este un cont raportabil. Astfel, un cont deținut în comun este raportabil dacă oricare dintre titularii de cont este o persoană raportabilă sau este o ENF pasivă controlată de una sau mai multe persoane raportabile.

Exemplul 1 (Cont deținut de un agent): F deține o procură din partea lui U, o Persoană care face obiectul raportării, care împuternicește pe F să deschidă, să dețină și facă depozite și retrageri cu privire la un Cont de depozit în numele lui U. Soldul contului pentru anul calendaristic este de 100 000 USD. F este inclus pe o listă drept titularul Contului de depozit de la Instituția Financiară Raportoare, dar pentru că F deține contul în calitate de agent al lui U, F nu are dreptul definitiv asupra fondurilor din cont. Deoarece Contul de depozit este considerat drept a fi deținut de U, o persoană care face obiectul raportării, contul este un Cont care face obiectul raportării.

Exemplul 2 (Conturi deținute în comun): U, o Persoană care face obiectul raportării, deține un Cont de depozit într-o Instituție financiară raportoare. Soldul contului pentru anul calendaristic este de 100 000 USD. Contul este deținut în comun cu A, o persoană fizică care nu este o Persoană care face obiectul raportării. Din cauza faptului că unul dintre titularii comuni este o Persoană care face obiectul raportării, contul este un Cont care face obiectul raportării.

Exemplul 3 (Conturi deținute în comun): U și Q sunt Persoane care fac obiectul raportării și dețin un Cont de depozit la o Instituție financiară raportoare. Soldul contului pentru anul calendaristic este de 100 000 USD. Contul este un Cont care face obiectul raportării și atât U cât și Q sunt considerați ca fiind titularii contului.

5. NORME DE PRECAUȚIE

Normele de precauție aplicabile sunt diferite pentru conturile deținute de persoane fizice și entități, precum și pentru conturi preexistente și noi.

Instituțiile financiare raportoare pot aplica următoarele proceduri în ceea ce privește conformarea cu normele generale de precauție:

- a) pentru conturile preexistente pot fi aplicate normele de precauție cu privire la conturile noi. Normele de precauție cu privire la conturile preexistente vor fi aplicate în continuare.
- b) pentru conturile cu valoarea mică pot fi aplicate normele de precauție cu privire la conturile cu valoare mare.

Instituțiile financiare raportoare pot aplica procedurile menționate în legătură cu toate conturile preexistente relevante sau separat, în legătură cu orice grup clar identificat de astfel de conturi (în funcție de domeniul de activitate sau de locul unde sunt menținute conturile).

5.1 Conturile preexistente ale persoanei fizice

Conform SCR, conturile preexistente ale persoanelor fizice sunt **exceptate** de aplicarea normelor de precauție în următoarele cazuri:

- instituția financiară raportoare nu trebuie să verifice, să identifice sau să raporteze conturile preexistente ale persoanei fizice ce reprezintă contracte de asigurare cu valoare în numerar

și contracte de anuitate, cu condiția ca instituției financiare raportoare să îi fie strict interzis prin lege să cesioneze astfel de contracte rezidenților unei jurisdicții care face obiectul raportării;

- în cazul în care legea nu interzice direct instituției financiare raportoare să cesioneze contracte de asigurare sau de anuitate, dar îi impune îndeplinirea unor condiții prealabile posibilității de a cesiona astfel de contracte rezidenților unei jurisdicții care face obiectul raportării, precum obținerea unei autorizații și înregistrarea contractelor, instituția financiară raportoare care nu a îndeplinit aceste condiții, conform normelor legale în vigoare, este considerată drept instituție căreia „legea îi interzice strict” să cesioneze astfel de contracte rezidenților unei jurisdicții care face obiectul raportării.

A. Conturile preexistente cu valoare mică

Pentru conturile cu valoare mică deținute de persoane fizice, instituția financiară raportoare aplică testul adresei de domiciliu/reședință sau căutarea în evidența electronică.

Testul adresei de domiciliu/reședință implică îndeplinirea *cumulativă* a următoarelor cerințe:

- a) instituția financiară raportoare deține în **evidențele** sale adresa de domiciliu/reședință pentru titularul de cont persoană fizică;
- b) adresa de domiciliu/reședință este **actuală**;
- c) adresa de domiciliu/reședință se bazează pe **documente justificative**.

Dacă instituția financiară raportoare alege să aplice testul adresei de domiciliu/reședință, aceasta trebuie să aplice testul cu privire la fiecare cont cu valoare mică.

În cazul în care instituția financiară raportoare alege să nu aplice testul adresei de domiciliu/reședință sau una sau mai multe cerințe ale testului nu sunt îndeplinite, atunci trebuie să efectueze căutarea în evidența electronică cu privire la respectivul cont cu valoare mică.

1) O casuță poștală poate să fie considerată în general o adresă de domiciliu/reședință dacă face parte dintr-o adresă care cuprinde, de exemplu, o stradă, un număr de apartament sau cameră, sau un drum de țară și identifică în mod clar astfel rezidența actuală a titularului de cont.

2) Adresa de domiciliu/reședință este considerată a fi *actuală* în cazul în care este adresa de domiciliu/reședință cea mai recentă care a fost înregistrată de către instituția financiară raportoare cu privire la titularul de cont al persoanei fizice. Cu toate acestea, adresa de domiciliu/reședință nu este considerată a fi actuală dacă a fost folosită pentru corespondență, iar aceasta a fost returnată cu mențiunea „adresă necunoscută din alt motiv decât o eroare”. O adresă de domiciliu/reședință asociată cu un cont care este **inactiv** este considerată actuală pe durata inactivității.

Un cont, altul decât un contract de anuitate, este „*un cont inactiv*” dacă:

- a) titularul de cont nu a realizat nicio tranzacție în legătură cu acel cont sau cu orice alt cont deținut de titularul de cont la instituția financiară raportoare în ultimii trei ani de la data verificării;
- b) titularul de cont nu a comunicat cu instituția financiară raportoare la care este deschis respectivul cont cu privire la acesta sau orice alt cont deținut de titularul de cont la respectiva instituție financiară raportoare în ultimii șase ani de la data verificării; și
- c) în cazul unui contract de asigurare cu valoare în numerar, instituția financiară raportoare nu a comunicat cu titularul de cont care deține respectivul cont cu privire la acesta sau

orice alt cont deținut de titularul de cont la respectiva instituție financiară raportoare în ultimii șase ani de la data verificării.

În mod alternativ, un cont, altul decât un contract de anuitate, poate de asemenea fi considerat un „cont inactiv” în temeiul normelor legale în vigoare sau normelor sau procedurilor de operare obișnuite ale instituției financiare raportoare care sunt aplicate în mod consecvent pentru toate conturile păstrate de respectiva instituție, cu condiția ca aceste norme legale, regulamente sau proceduri să conțină prevederi substanțial similare celor din paragraful anterior.

Un cont încetează să mai fie considerat drept un cont inactiv atunci când:

- a) titularul de cont inițiază o tranzacție cu privire la contul respectiv sau orice alt cont deținut de titularul de cont la respectiva instituție financiară raportoare;
- b) titularul de cont comunică cu instituția financiară raportoare care păstrează un astfel de cont cu privire la acesta sau la orice alt cont deținut de titularul de cont la instituția financiară raportoare; sau
- c) contul încetează să mai fie considerat drept un cont inactiv în temeiul normelor legale în vigoare sau în temeiul procedurilor de operare obișnuite ale instituției financiare raportoare.

3) Se consideră că adresa de domiciliu/reședință a titularului contului se bazează pe *documente justificative* în următoarele situații:

- a) politicile și procedurile instituției financiare raportoare asigură că adresa de domiciliu/reședință actuală din registrele sale este aceeași adresă sau în același stat cu cea din documentele justificative;
- b) politicile și procedurile instituției financiare raportoare asigură că în cazul în care deține documente justificative emise de o autoritate publică, dar aceste documente justificative nu conțin adresa de domiciliu/reședință recentă sau nu conțin nicio adresă, adresa de domiciliu/reședință actuală din registrele instituției financiare raportoare este aceeași adresă sau în aceeași jurisdicție cu cea din documentele *recente* emise de o autoritate publică sau de o companie de utilități sau dintr-o declarație a titularului contului preexistent al persoanei fizice, dată sub sancțiunea falsului în declarații;
- c) politicile și procedurile instituției financiare raportoare asigură că jurisdicția menționată în adresa de domiciliu/reședință corespunde jurisdicției care a emis documentele justificative emise de autoritatea publică.

Pot fi considerate documente justificative, dar nu exclusiv, actul de identitate, certificatul de rezidență fiscală, pașaportul, permisul de conducere auto sau orice alt document emis de către o autoritate publică. Documentele acceptabile emise de o autoritate publică includ, spre exemplu, notificări oficiale sau decizii ale unei administrații fiscale (ex. aviz de plată a impozitului pe bunurile imobiliare). Documentele acceptabile emise de companiile de utilități se referă la utilitățile unei anumite proprietăți și includ factura pentru apă, electricitate, telefon fix, gaze naturale.

Instituția financiară raportoare se poate baza pe *declarația pe proprie răspundere* a titularului contului preexistent al persoanei fizice, dată sub sancțiunea falsului în declarații, pentru a stabili dacă adresa de domiciliu/reședință este actuală, în cazul în care:

- a) instituția financiară raportoare a trebuit să obțină această declarație pentru mai mulți ani la rând anterior intrării în vigoare a Regulamentului SCR (*17 noiembrie 2023*), conform normelor legale în vigoare;

- b) conține adresa de domiciliu/reședință a titularului contului preexistent al persoanei fizice;
- c) este datată și semnată de titularul contului preexistent al persoanei fizice sub sancțiunea falsului în declarații.

Conturi deschise anterior intrării în vigoare a măsurilor de precauție privind clienții

În situația în care există conturi deschise anterior intrării în vigoare a măsurilor de precauție privind clienții conform legislației pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, iar instituția financiară raportoare nu a verificat documentele justificative de la momentul înregistrării titularului contului preexistent al persoanei fizice, se consideră că adresa de domiciliu/reședință a titularului contului se bazează pe documente justificative dacă procedurile și politicile instituției financiare raportoare asigură faptul că adresa de domiciliu/reședință actuală din evidențele sale se află în aceeași jurisdicție:

- a) ca și cea unde se află adresa din cel mai recent document obținut de instituția financiară raportoare, de exemplu, factură de utilități, contract de închiriere spațiu sau declarația titularului contului de persoană fizică, sub sancțiunea falsului în declarații; și
- b) ca și cea raportată de către instituția financiară raportoare în legătură cu titularul contului preexistent al persoanei fizice în temeiul altor cerințe de raportare în scop fiscal aplicabile, dacă există.

Instituțiile financiare raportoare au obligația să depună eforturi rezonabile și să își contacteze clienții pentru a obține documente justificative cu privire la conturile preexistente ce fac obiectul raportării pentru care nu au fost aplicate măsurile de precauție privind clienții specifice legislației pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului la momentul deschiderii unor astfel de conturi.

Contractul de asigurare cu valoare în numerar

În cazul unui contract de asigurare cu valoare în numerar, instituția financiară raportoare se poate baza pe adresa de domiciliu/reședință actuală din registrele sale până la momentul la care:

- a) intervine o modificare a circumstanțelor care determină instituția financiară raportoare să cunoască sau să aibă motive să cunoască că acea adresă de domiciliu/reședință este incorectă ori nu mai este de încredere; sau
- b) intervine plata totală sau parțială sau scadența contractului de asigurare cu valoare în numerar. Plata sau scadența unui astfel de contract constituie modificarea circumstanțelor și determină aplicarea procedurilor reglementate în acest caz.

Exemple referitoare la documente justificative

Exemplul 1 (Actul de identitate):

M, o bancă în calitate de instituție financiară raportoare, dispune de proceduri și politici interne, în conformitate cu care a obținut o copie a actului de identitate pentru toate conturile de persoană fizică preexistente pe care le deține și asigură că adresa de domiciliu/reședință actuală din evidențele sale pentru aceste conturi se află în aceeași jurisdicție ca și cea menționată în adresa de pe actul de identitate. M poate să considere acești titulari de conturi ca având rezidența fiscală în jurisdicția în care se află această adresă.

Astfel, în cazul în care, de exemplu, conform evidenței instituției financiare raportoare, adresa de domiciliu/reședință a titularului contului (cetățean străin) se află în Republica Moldova (fapt confirmat de copia permisului de ședere obținută de la titularul contului), instituția financiară

raportoare va considera titularul contului ca având rezidența fiscală în Republica Moldova și, respectiv, va determina statutul acestuia ca nefiind persoană raportabilă.

În cazul în care adresa de domiciliu/reședință a titularului contului (cetățean al Republicii Moldova și/sau al altui stat) înregistrată în evidența instituției financiare raportoare se află într-o jurisdicție care face obiectul raportării (fiind confirmată de copia permisului de ședere obținută de la titularul contului), instituția financiară raportoare va considera titularul contului ca având rezidența fiscală în jurisdicția care face obiectul raportării și, respectiv, va determina statutul acestuia ca fiind persoană raportabilă.

Exemplul 2 (Pașaport și factura la utilități):

Instituția financiară M dispune de proceduri de deschidere de conturi, conform cărora ia în calcul pașaportul titularului de cont pentru a confirma identitatea acestuia și ultima factură de utilități pentru a verifica adresa de domiciliu/reședință, așa cum este înregistrată în sistemele lui M.

Instituția financiară raportoare M poate să considere titularii de conturi preexistente ale persoanei fizice ca având rezidența fiscală în jurisdicția înregistrată în sistemele sale.

Exemplul 3 (Factura la utilități): H, o bancă în calitate de instituție financiară raportoare, are un număr de conturi deschise anterior obligațiilor de aplicare a normelor de precauție prevăzute de Regulamentul SCR și a măsurilor de precauție privind clienții reglementate de legislația cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (procedurile AML/KYC). Instituția financiară raportoare H are în registrele sale o adresă de domiciliu/reședință actuală pentru aceste conturi care este dovedită de facturile la utilități solicitate la deschiderea conturilor. Această adresă este, de asemenea, aceeași adresă cu cea care este raportată periodic de H în legătură cu respectivele conturi în temeiul obligațiilor de raportare fiscală, altele decât cele reglementate de Regulamentul SCR.

Având în vedere că registrele lui H nu conțin niciun document justificativ asociat cu aceste conturi și H nu trebuie să le obțină în temeiul măsurilor de precauție privind clienții (procedurilor AML/KYC), iar adresa de domiciliu/reședință actuală din registrele lui H este aceeași cu cea din documentele cele mai recente solicitate de H și cu cea pe care H o raportează în temeiul altor obligații de raportare fiscală decât cele prevăzute de Legea nr. 69/2023, H poate să considere titularii săi de conturi ca având rezidența fiscală în jurisdicția în care se află adresa respectivă.

Modificare a circumstanțelor

Dacă intervine o modificare a circumstanțelor care determină instituția financiară raportoare să cunoască faptul că documentele justificative inițiale sunt incorecte ori nu sunt de încredere⁹, instituția financiară raportoare trebuie să obțină o declarație pe propria răspundere din partea titularului contului preexistent și un document justificativ nou pentru a stabili rezidența fiscală a titularului de cont.

Declarația pe propria răspundere și documentul justificativ trebuie să fie obținute până în ultima zi a anului calendaristic în cauză sau în 90 de zile de la anunțarea sau descoperirea unei modificări a circumstanțelor (oricare dintre aceste momente survine mai târziu). Dacă instituția

⁹ Conform pct. 119 din Regulamentul SCR, instituția financiară raportoare poate să nu se bazeze pe documentele justificative furnizate de o persoană dacă acestea nu stabilesc în mod rezonabil identitatea persoanei care prezintă documentele justificative. Instituția financiară raportoare poate să nu se bazeze pe documentele justificative dacă:

- 1) acestea conțin informații care se contrazic cu afirmațiile persoanei cu privire la statutul acesteia;
- 2) instituția financiară raportoare are informații provenite de la alt cont care sunt în contradicție cu statutul persoanei; sau
- 3) documentele justificative nu conțin informațiile necesare pentru a stabili statutul unei persoane.

financiară nu poate să obțină documentele menționate în termenul prevăzut, trebuie să aplice procedura de căutare în evidența electronică.

*! În scopul aplicării normelor de precauție, o „**modificare a circumstanțelor**” include orice modificare care are drept rezultat adăugarea de informații relevante privind statutul unei persoane sau intră, în alt mod, în contradicție cu statutul persoanei respective. De asemenea, o modificare a circumstanțelor include orice modificare sau completare a informațiilor privind contul titularului de cont (inclusiv adăugarea sau substituirea unui titular de cont ori altă modificare referitoare la acesta) sau orice modificare sau completare a informațiilor privind orice cont asociat cu un astfel de cont (aplicând normele privind agregarea conturilor prevăzute la Capitolul VIII din Regulamentul SCR¹⁰) dacă o astfel de modificare sau completare a informațiilor afectează statutul titularului de cont.*

Următoarele exemple ilustrează procedurile care trebuie să fie urmate în cazul unei modificări a circumstanțelor:

Exemplul 1: A, o bancă în calitate de instituție financiară raportoare, a aplicat testul pentru adresa de domiciliu/reședință pentru a considera un titular de cont persoană fizică - E, ca având rezidența fiscală în jurisdicția X care face obiectul raportării. Trei ani mai târziu, E comunică instituției financiare raportoare A că s-a mutat în jurisdicția Y, care este de asemenea o jurisdicție care face obiectul raportării și furnizează noua sa adresă. Instituția financiară A obține de la E o declarație pe propria răspundere și un nou document justificativ care confirmă că are rezidența fiscală în jurisdicția Y. Instituția financiară A trebuie să considere persoana E ca având rezidența fiscală în jurisdicția care face obiectul raportării Y.

Exemplul 2: Datele sunt aceleași ca în *Exemplul 1*, cu excepția că instituția financiară raportoare A nu obține o declarație pe propria răspundere de la E. Instituția financiară A trebuie să aplice căutarea în evidența electronică, conform procedurii și prin urmare, să considere E ca având rezidența fiscală cel puțin în jurisdicția Y (pe baza adresei noi furnizate de titularul contului).

Căutarea în evidența electronică

În cazul în care instituția financiară raportoare nu se bazează pe o adresă actuală de domiciliu/reședință a titularului de cont persoană fizică confirmată prin documente justificative, sau una sau mai multe cerințe ale testului nu sunt îndeplinite, aceasta trebuie să examineze datele accesibile în evidența sa electronică, cu privire la următoarele indicii:

- a) identificarea titularului de cont drept rezident al unei jurisdicții care face obiectul raportării;
- b) adresa de corespondență sau de domiciliu/reședință actuală, inclusiv o casuță poștală, dintr-o jurisdicție care face obiectul raportării.

În cazul în care instituția financiară raportoare a înregistrat două sau mai multe adrese de corespondență sau de domiciliu/reședință în legătură cu titularul contului preexistent al persoanei fizice și una dintre aceste adrese este cea a unui furnizor de servicii al acestuia, instituția financiară raportoare nu trebuie să considere adresa furnizorului de servicii ca indiciu privind rezidența titularului contului preexistent al persoanei fizice.

¹⁰ Conform pct. 121 din Regulamentul SCR, agregarea conturilor financiare este un proces de însumare a soldurilor sau a valorilor conturilor financiare ale unei persoane fizice sau ale unei entități, deținute de o instituție financiară raportoare sau de o entitate afiliată. Instituția financiară raportoare are obligația de a agrega sau de a lua în considerare toate conturile financiare administrate de către aceasta sau de o entitate afiliată, dar numai în măsura în care sistemele informatice ale instituției financiare raportoare arată o legătură între conturile financiare prin referire la un element de date, cum ar fi numărul de client sau numărul de identificare fiscală, și permite agregarea soldurilor sau a valorii conturilor.

c) unul sau mai multe numere de telefon dintr-o jurisdicție care face obiectul raportării și niciun număr de telefon din Republica Moldova.

Numărul/Numerele de telefon dintr-o jurisdicție care face obiectul raportării sunt considerate indicii numai atunci când este/sunt număr/numere de telefon „actual”/„actuale” dintr-o jurisdicție care face obiectul raportării. Un număr/numere de telefon este/sunt considerat/e a fi „actual”/„actuale” dacă este/sunt ultimul număr/ultimele numere înregistrat/e de instituția financiară raportoare în legătură cu titularul contului preexistent al persoanei fizice. În cazul în care instituția financiară raportoare a înregistrat două sau mai multe numere de telefon în legătură cu titularul contului preexistent al persoanei fizice și unul dintre aceste numere de telefon este al unuia dintre prestatorii de servicii ai titularului contului preexistent al persoanei fizice, instituția financiară raportoare nu trebuie să considere numărul de telefon al furnizorului de servicii drept un indiciu privind rezidența titularului contului preexistent al persoanei fizice.

d) instrucțiunile permanente, altele decât cele privind un cont de depozit, de a transfera fonduri într-un cont administrat într-o jurisdicție care face obiectul raportării.

Termenul „instrucțiuni permanente de a transfera fonduri” se referă la instrucțiunile de plăți curente furnizate de titularul contului preexistent al persoanei fizice sau de un reprezentant al acestuia, care rămân în vigoare fără instrucțiuni suplimentare din partea titularului contului preexistent al persoanei fizice.

e) o împuternicire sau o altă formă de delegare a dreptului de semnătură valabilă, acordată unei persoane cu adresa într-o jurisdicție care face obiectul raportării;

f) o adresă cu mențiunea „corespondență reținută” sau „reclamată de persoană alta decât titularul contului” într-o jurisdicție care face obiectul raportării, în cazul în care instituția financiară raportoare nu are la dosar nicio altă adresă pentru titularul de cont.

Mențiunea „corespondență reținută” este o instrucțiune curentă a titularului contului preexistent al persoanei fizice sau a unui reprezentant al acestuia, de a păstra corespondența până la modificarea unei astfel de instrucțiuni. În cazul în care există o astfel de instrucțiune și instituția financiară raportoare nu are la dosar nicio altă adresă pentru titularul contului preexistent al persoanei fizice, indiciul este realizat. Instrucțiunea de a trimite toată corespondența „electronic” nu este o mențiune „corespondență reținută”.

Termenul „informații/date din evidența electronică” se referă la informațiile pe care o instituție financiară raportoare le păstrează în dosarele sale de raportare în scopuri fiscale, în dosarele principale ale clienților sau în alte asemenea dosare, care sunt stocate sub forma unei baze de date electronice asupra cărora se rulează cereri în limbaje de programare (de exemplu: Structured Query Language etc.).

Dacă în urma căutării electronice nu este identificat niciunul dintre indiciile enumerate, nu se impune nicio măsură suplimentară până în momentul în care intervine o modificare a circumstanțelor care să ducă fie la asocierea unuia sau mai multor indicii cu contul preexistent al persoanei fizice, fie la transformarea contului într-un cont cu valoare mare.

În cazul modificării circumstanțelor, instituția financiară raportoare poate să decidă să considere că o persoană are același statut pe care l-a avut înainte de modificarea circumstanțelor până la unul din următoarele momente care survine mai târziu:

a) ultima zi a anului calendaristic sau a altei perioade raportare corespunzătoare;

- b) a 90-a zi de la data în care au fost identificate indiciile ca urmare a modificării circumstanțelor.

Regula generală: Atunci când oricare dintre indiciile enumerate este descoperit în evidența electronică sau în cazul în care intervine o modificare a circumstanțelor care să ducă la asocierea unuia sau a mai multor indicii cu contul preexistent al persoanei fizice, instituția financiară raportoare trebuie să considere titularul contului preexistent al persoanei fizice drept rezident fiscal în fiecare jurisdicție care face obiectul raportării pentru care este identificat un indice.

Excepții: Instituția financiară raportoare nu este obligată să considere un titular de cont drept rezident al unei jurisdicții care face obiectul raportării în cazul în care alege să aplice pentru contul în cauză, excepțiile prevăzute la pct. 70 din Regulamentul SCR¹¹.

Este posibil ca în urma căutării în evidența electronică să fie identificate indicii pentru diferite jurisdicții care fac obiectul raportării. În unele din aceste cazuri pot să fie „false” indicii de rezidență ori titularii de conturi pot să fie rezidenți în mai multe jurisdicții care fac obiectul raportării. Pentru a clarifica aceste situații, **se recomandă ca instituțiile financiare raportoare să contacteze clienții săi**, inclusiv prin informarea cu privire la faptul că, în cazul nesoluționării divergențelor între indiciile identificate, informațiile despre conturile lor raportabile vor fi raportate la două sau mai multe jurisdicții care fac obiectul raportării.

Exemplul 1:

În anul 2023 o instituție financiară raportoare s-a bazat pe reședința actuală a persoanei fizice X pentru a stabili că aceasta era rezidentă în jurisdicția A. În 2024, persoana fizică X notifică instituția financiară raportoare că s-a mutat în jurisdicția B, care este, de asemenea, o jurisdicție care face obiectul raportării. Instituția financiară raportoare obține o declarație pe proprie răspundere din partea titularului de cont și noi documente care atestă nouă reședință.

De la data notificării noii reședințe, instituția financiară raportoare trebuie să considere persoana fizică X ca rezident al jurisdicției B.

Exemplul 2:

În 2023, o instituție financiară raportoare s-a bazat pe reședința actuală a persoanei fizice X pentru a stabili că aceasta era rezidentă în jurisdicția A. În 2024, X notifică instituția financiară că s-a mutat în jurisdicția B, care este, de asemenea, o jurisdicție care face obiectul raportării.

Instituția financiară raportoare nu obține o declarație pe proprie răspundere din partea titularului de cont sau documente noi care să ateste această nouă reședință.

¹¹ 1) informațiile referitoare la titularul contului preexistent al persoanei fizice conțin o adresă de corespondență sau de rezidență actuală în jurisdicția respectivă care face obiectul raportării, unul sau mai multe numere de telefon în jurisdicția respectivă care face obiectul raportării și niciun număr de telefon în Republica Moldova sau instrucțiuni permanente cu privire la conturi financiare, altele decât conturile de depozit, de a transfera fonduri într-un cont administrat într-o jurisdicție care face obiectul raportării, iar instituția financiară raportoare obține sau a examinat anterior și păstrează evidența următoarelor informații:

a) o declarație pe propria răspundere din partea titularului contului preexistent al persoanei fizice privind jurisdicția/jurisdicțiile de rezidență, care nu include/includ jurisdicția/jurisdicțiile care face/fac obiectul raportării; și

b) documente justificative care stabilesc statutul titularului contului preexistent al persoanei fizice ca nefiind obiectul raportării.

2) informațiile referitoare la titularul contului preexistent al persoanei fizice conțin o împuternicire sau o altă formă de delegare a dreptului de semnătură valabilă, acordată unei persoane cu adresa în jurisdicția respectivă care face obiectul raportării, iar instituția financiară raportoare obține sau a examinat anterior și păstrează evidența următoarelor informații:

a) o declarație pe propria răspundere din partea titularului contului preexistent al persoanei fizice privind jurisdicția/jurisdicțiile de rezidență, care nu include/includ jurisdicția/jurisdicțiile care face/fac obiectul raportării; sau

b) documente justificative care stabilesc statutul titularului contului preexistent al persoanei fizice ca nefiind obiectul raportării.

De la data notificării noii reședințe, instituția financiară raportoare trebuie să efectueze căutarea în evidența electronică și să considere că X este cel puțin rezident în jurisdicția B (în temeiul noii adrese de reședință furnizate de X).

Conturi nedocumentate

În cazul în care o adresă cu mențiunea „corespondență reținută” sau „reclamată de persoană alta decât titularul contului” este descoperită în urma căutării electronice și nicio altă adresă și niciunul dintre celelalte indicii nu este identificată/identificat cu privire la titularul de cont, instituția financiară raportoare trebuie, în ordinea cea mai adecvată a circumstanțelor, să efectueze căutarea în *evidența pe suport hârtie* sau să întreprindă acțiuni pentru a obține din partea titularului de cont o *declarație pe propria răspundere* sau *documente justificative* pentru a stabili rezidența fiscală (rezidențele fiscale) a/ale respectivului titular de cont.

În cazul în care în urma căutării în dosar nu se constată niciun indiciu, iar acțiunile pentru a obține declarația pe propria răspundere sau documente justificative nu dau rezultate, instituția financiară raportoare trebuie să raporteze contul Serviciului Fiscal de Stat drept *cont nedocumentat*.

În momentul în care instituția financiară raportoare stabilește că un cont cu valoare mică este un cont nedocumentat, instituția financiară raportoare nu trebuie să aplice din nou în anii următori pentru același cont cu valoare mică măsurile de căutare în evidența pe suport de hârtie sau acțiunile pentru obținerea din partea titularului de cont a declarației pe propria răspundere sau a documentelor justificative, până când nu intervine o modificare a circumstanțelor care să aibă ca rezultat unul sau mai multe indicii asociate cu respectivul cont sau transformarea contului într-un cont cu valoare mare.

Instituția financiară raportoare trebuie să raporteze contul cu valoare mică drept un cont nedocumentat până în momentul în care acest cont încetează să mai fie un cont nedocumentat.

Excepțiile la considerarea unui titular de cont drept rezident al unei jurisdicții care face obiectul raportării în cazul identificării indicilor.

Condiția pentru aplicarea excepțiilor prevăzute la pct. 70 din Regulamentul SCR reprezintă obținerea sau examinarea anterioară și deținerea de către instituția financiară raportoare a următoarelor documente:

- a) declarație pe propria răspundere din partea titularului contului preexistent al persoanei fizice privind jurisdicția/jurisdicțiile de rezidență, care nu include/includ jurisdicția/jurisdicțiile care face/fac obiectul raportării;
- b) documente justificative care stabilesc statutul titularului contului preexistent al persoanei fizice ca nefiind obiectul raportării.

Declarația pe propria răspundere din partea titularului contului preexistent al persoanei fizice sau documentele justificative care au fost examinate anterior pot fi luate în considerare la aplicarea excepțiilor prevăzute la pct. 70 din Regulamentul SCR, cu excepția cazului în care instituția financiară raportoare află că declarația pe propria răspundere din partea titularului contului preexistent al persoanei fizice sau documentele justificative sunt incorecte sau nu mai sunt de încredere.

Declarația pe propria răspundere examinată în acest scop nu trebuie să conțină în mod obligatoriu o confirmare expresă că titularul contului preexistent al persoanei fizice nu este rezident într-o anumită jurisdicție care face obiectul raportării, dacă titularul contului preexistent al persoanei fizice confirmă faptul că aceasta conține toate jurisdicțiile sale de rezidență, cum ar

fi, spre exemplu, faptul că informațiile despre jurisdicțiile de rezidență ale titularului contului preexistent al persoanei fizice sunt corecte și complete. Documentele justificative sunt suficiente pentru a stabili statutul titularului contului preexistent al persoanei fizice ca nefăcând obiectul raportării, dacă documentele justificative:

- a) confirmă că titularul contului preexistent al persoanei fizice este rezident într-o altă jurisdicție decât cea care face obiectul raportării;
- b) conține o adresă de rezidență actuală în afara jurisdicției respective care face obiectul raportării; sau
- c) sunt emise de o autoritate publică a unei jurisdicții, alta decât jurisdicția respectivă care face obiectul raportării.

B. Conturile preexistente cu valoare mare

Pentru conturile cu valoare mare se aplică următoarele proceduri de examinare aprofundată:

1. Căutarea în evidența electronică a instituției financiare raportoare (indicii similare conturilor cu valoare mică);
2. Căutarea în acte pe suport de hârtie păstrate de instituția financiară raportoare;
3. Consultarea responsabilului pentru relații cu clienții.

Instituția financiară raportoare trebuie să considere drept cont care face obiectul raportării orice cont cu valoare mare încredințat unui responsabil pentru relații cu clienții, inclusiv orice conturi financiare agregate respectivului cont cu valoare mare, în cazul în care responsabilul pentru relații cu clienții deține informații concrete conform cărora titularul contului preexistent al persoanei fizice este o persoană care face obiectul raportării.

În vederea îndeplinirii acestei obligații, instituția financiară raportoare desemnează o persoană/persoane responsabilă/responsabile pentru relații cu clienții doar în acest scop în legătură cu contul care are un sold sau o valoare agregată de mai mult de 1 000 000 USD, având în vedere normele prevăzute la Capitolul VIII din Regulamentul SCR privind agregarea conturilor și conversia valutară¹².

Efectele identificării unor indicii:

Dacă, în urma examinării aprofundate a conturilor cu valoare mare, nu este descoperit niciunul dintre indicii, iar contul nu este identificat ca fiind deținut de o persoană care face obiectul raportării, atunci nu sunt necesare acțiuni suplimentare până în momentul în care intervine o modificare a circumstanțelor care să ducă la asocierea unuia sau a mai multor indicii cu contul respectiv.

Procedura în cazul identificării oricărui indicium ori în situația în care intervine o modificare a circumstanțelor este aceeași cu cea aplicabilă pentru conturi preexistente cu valoare mică.

În cazul modificării circumstanțelor care conduc la asocierea unuia sau mai multor indicii cu contul preexistent al persoanei fizice, instituția financiară raportoare poate considera titularul contului preexistent al persoanei fizice ca având aceeași situație ca cea anterioară modificării circumstanțelor timp de cel mult 90 de zile de la data la care indiciumul a fost descoperit ca urmare a modificării circumstanțelor.

¹² A se vedea nota de subsol nr. 10

! Indiciul identificat cu ocazia procedurii de examinare (de exemplu: căutarea în registrul pe suport hârtie sau consultarea responsabilului pentru relații cu clienții) nu poate fi folosit pentru a clarifica un indice identificat cu ocazia altei proceduri de examinare (de exemplu: căutarea în evidența electronică).

Cont nedocumentat cu valoare mare:

Criteriile pentru ca un cont preexistent cu valoare mare să fie raportat ca nedocumentat sunt similare celor aplicabile pentru conturile preexistente cu valoare mică.

În cazul în care un cont preexistent al persoanei fizice nu este un cont cu valoare mare la data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (17 noiembrie 2023), dar devine un cont cu valoare mare începând cu ultima zi a anului calendaristic următor, instituția financiară raportoare trebuie să finalizeze procedurile de examinare aprofundată cu privire la respectivul cont în anul calendaristic următor anului în care contul devine un cont cu valoare mare (2025).

Instituția financiară raportoare trebuie să pună în aplicare proceduri prin care să se asigure că un responsabil pentru relații cu clienții identifică orice modificare a circumstanțelor referitoare la un cont. De exemplu, în cazul în care responsabilului pentru relații cu clienții i se comunică faptul că titularul de cont are o nouă adresă de corespondență într-o jurisdicție care face obiectul raportării, instituția financiară raportoare are obligația de a considera noua adresă drept o modificare a circumstanțelor. În cazul în care aceasta alege să aplice excepțiile prevăzute la pct. 70 din Regulamentul SCR, este obligată să obțină documentele adecvate din partea titularului contului preexistent al persoanei fizice.

Termenul pentru finalizarea examinării conturilor preexistente ale persoanei fizice cu valoare mare și a conturilor preexistente ale persoanei fizice cu valoare mică este **31 decembrie 2023**.

5.2 Conturile noi ale persoanei fizice

Pentru identificarea conturilor care fac obiectul raportării dintre conturile noi ale persoanei fizice, instituția financiară raportoare trebuie să aplice următoarele norme de precauție:

- a) **obținerea declarației pe proprie răspundere** pentru stabilirea rezidenței fiscale/rezidențelor fiscale a/ale titularului contului nou al persoanei fizice și,
- b) **confirmarea caracterului rezonabil** al respectivei declarații pe propria răspundere (*testul de rezonabilitate*).

Confirmarea caracterului rezonabil se realizează pe baza informațiilor obținute de instituția financiară raportoare în legătură cu deschiderea contului, inclusiv eventualele documente colectate în conformitate cu prevederile art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Dacă prin declarația pe propria răspundere se stabilește că titularul contului nou al persoanei fizice este rezident fiscal într-o jurisdicție care face obiectul raportării, instituția financiară raportoare trebuie să considere contul drept cont raportabil.

Condiții de validitate pentru declarația pe proprie răspundere a titularului contului nou al persoanei fizice

Declarația pe propria răspundere a titularului contului nou al persoanei fizice este valabilă doar dacă este semnată sau confirmată în alt mod de către acesta, este datată cel mai târziu cu data primirii și conține următoarele date despre titularul contului nou al persoanei fizice:

- a) numele și prenumele;
- b) adresa de domiciliu/reședință;
- c) jurisdicția/jurisdicțiile de rezidență pentru scopuri fiscale;
- d) numărul/numerele de identificare fiscală cu privire la fiecare jurisdicție care face obiectul raportării;
- e) data nașterii.

Dacă titularul contului de persoană fizică nou este rezident fiscal într-o jurisdicție care face obiectul raportării, declarația pe propria răspundere trebuie să includă: numărul/numerele de identificare fiscală al/ale titularului contului nou al persoanei fizice pentru fiecare jurisdicție care face obiectul raportării¹³ și data nașterii.

Declarația pe propria răspundere poate să fie precompletată de instituția financiară raportoare astfel încât să cuprindă informațiile despre titularul contului nou al persoanei fizice, cu excepția jurisdicțiilor în care își are rezidențele fiscale, în afară de cele care există deja în registrele acesteia.

Declarația pe propria răspundere poate să fie furnizată în *orice modalitate* și sub *orice formă* (de exemplu, electronic, în format pdf. sau sub forma unui document scanat). Dacă declarația pe propria răspundere este furnizată *electronic*, sistemul electronic trebuie să asigure faptul că informațiile primite sunt informațiile trimise și trebuie să documenteze toate sesiunile de acces ale utilizatorului care au ca rezultat trimiterea, reînnoirea sau modificarea declarației pe propria răspundere.

Totodată, designul și funcționarea sistemului electronic, inclusiv procedurile de acces, trebuie să asigure faptul că persoana care accesează sistemul și furnizează declarația pe propria răspundere este persoana menționată în aceasta și trebuie să fie capabilă să furnizeze, la cerere, o copie pe suport hârtie a tuturor declarațiilor pe propria răspundere furnizate electronic.

Instituțiile financiare pot permite persoanelor fizice să deschidă conturi în diferite moduri (la o sucursală sau online). Indiferent de metoda de deschidere a contului, instituția financiară raportoare trebuie să aibă proceduri pentru a asigura obținerea declarației pe propria răspundere în cursul procesului de deschidere a contului.

Declarația pe proprie răspundere trebuie să permită determinarea reședinței (reședințelor) titularului de cont în scopuri fiscale.

Modelul de declarației pe propria răspundere pentru conturile persoanei fizice este expus în **Anexa II** la prezentul Ghid¹⁴.

Exemplu de proces pentru obținerea declarației pe propria răspundere:

- la deschiderea contului, instituția financiară prin intermediul personalului din front-office colectează de la titularul de cont informații privind rezidența fiscală;
- se solicită titularului de cont să citească informațiile colectate pentru a confirma acuratețea înregistrărilor;
- instituția financiară solicită titularului de cont să semneze un acord/cerere de deschidere a contului prin care deținătorul de cont să ateste în mod specific că toate declarațiile făcute cu privire la statutul său fiscal sunt corecte și complete și că vor fi furnizate informații actualizate, acolo unde este necesar.

¹³ În condițiile prevăzute la capitolul 6 din prezentul Ghid.

¹⁴ Modelul este elaborat în baza formularului publicat pe portalul de schimb automat de informații al OCDE https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/CRS_INDIVIDUAL_Self-Cert_Form.pdf. Acest model este prezentat cu titlu de exemplu!

Aplicații online pentru deschiderea contului

În cazul deschiderii unui cont online, o instituție financiară trebuie să obțină de la potențialul titular de cont aceleași informații pe care ar fi de așteptat să le obțină în cazul deschiderii contului efectuată în prezența clientului.

Declarația pe propria răspundere a titularului contului nou al persoanei fizice poate fi semnată (sau confirmată în alt mod) de un **reprezentant legal, împuternicit, curator, tutore** sau în orice altă calitate legală a acestuia. Instituția financiară raportoare obține și verifică informațiile și documentele corespunzătoare cu privire la identitatea reprezentantului, natura și limitele reprezentării.

Modificare a circumstanțelor cu privire la un cont nou al persoanei fizice

Dacă intervine o modificare a circumstanțelor în urma căreia instituția financiară raportoare cunoaște sau are motive să cunoască faptul că declarația pe propria răspundere inițială este incorectă sau nu mai este de încredere¹⁵, instituția financiară raportoare nu se poate baza pe declarația pe propria răspundere inițială și trebuie să obțină:

a) fie o declarație pe propria răspundere valabilă, care să stabilească rezidența fiscală/rezidențele fiscale a/ale titularului contului nou al persoanei fizice;

b) fie o explicație rezonabilă și documente aferente (dacă este cazul) care să confirme valabilitatea declarației pe propria răspundere inițială.

Instituția financiară raportoare trebuie să dețină procedurile necesare prin care să se asigure că orice modificare, care reprezintă o modificare a circumstanțelor, este identificată de instituția financiară raportoare.

Instituția financiară raportoare trebuie să notifice orice persoană care furnizează o declarație pe propria răspundere asupra obligației acestei persoane de a înștiința instituția financiară raportoare asupra oricărei modificări de circumstanțe.

Pierderea valabilității declarației pe propria răspundere

O modificare a circumstanțelor încetează valabilitatea declarației pe propria răspundere cu privire la informațiile care nu mai sunt corecte sau nu mai sunt de încredere, până când respectivele informații sunt actualizate.

Declarația pe propria răspundere își pierde valabilitatea la data la care instituția financiară raportoare care deține declarația cunoaște sau are motive să cunoască că circumstanțele care afectează corectitudinea acesteia s-au schimbat. Instituția financiară raportoare poate lua decizia să considere că o persoană are același statut pe care l-a avut înainte de modificarea circumstanțelor până la unul din următoarele momente care survine mai devreme: la expirarea a 90 de zile de la data la care declarația pe propria răspundere își pierde valabilitatea ca urmare a modificării circumstanțelor, data la care valabilitatea declarației este confirmată sau data la care se obține o nouă declarație.

¹⁵ Conform pct. 118 din Regulamentul SCR, instituția financiară raportoare poate considera că o declarație pe propria răspundere furnizată de o persoană este incorectă, dacă în baza documentelor pe care le deține are motive să considere că:

- 1) declarația este incompletă cu privire la oricare dintre elementele declarației, relevante pentru afirmațiile făcute de persoană;
- 2) declarația conține orice informații contradictorii cu afirmațiile persoanei; sau
- 3) instituția financiară raportoare deține informații aferente altui cont care diferă de afirmațiile persoanei.

Instituția financiară raportoare poate să se bazeze pe declarația pe propria răspundere a titularului contului nou al persoanei fizice fără să fie obligată să examineze posibilele modificări de circumstanțe care pot afecta valabilitatea declarației, cu excepția cazului în care se află în posesia unor documente care o pot face să cunoască sau să aibă motive să cunoască faptul că aceste circumstanțe s-au schimbat.

Dacă instituția financiară raportoare nu poate să obțină o confirmare a valabilității declarației inițiale sau o declarație valabilă în termenul de 90 de zile de la data la care declarația pe propria răspundere își pierde valabilitatea ca urmare a modificării circumstanțelor, instituția financiară raportoare trebuie să considere titularul contului nou al persoanei fizice ca fiind rezident al jurisdicției în care acesta a declarat că este rezident în declarația inițială și în jurisdicția în care acesta ar putea fi rezident ca urmare a modificării circumstanțelor.

! Instituția financiară raportoare poate să rețină declarația pe propria răspundere în original, în copie autenticată sau copie simplă (inclusiv document scanat electronic sau alte metode similare de stocare electronică), conform procedurilor interne proprii.

! Orice document care este stocat electronic trebuie să fie disponibil pe suport hârtie, la cerere.

Instituția financiară raportoare poate să obțină o declarație pe propria răspundere furnizată pentru fiecare cont în parte. Cu toate acestea, instituția financiară raportoare poate să se bazeze pe declarația pe propria răspundere furnizată de un client pentru un alt cont dacă ambele conturi sunt considerate un singur cont în scopul respectării normelor suplimentare de precauție prevăzute la Capitolul VIII din Regulamentul SCR (pct. 117, 118 și 119).

Instituția financiară raportoare poate să considere o declarație pe propria răspundere a titularului contului nou al persoanei fizice ca fiind valabilă, chiar dacă acea declarație conține o eroare neimportantă, dacă instituția financiară raportoare deține suficiente documente la dosar pentru a acoperi informațiile lipsă din declarația pe propria răspundere.

Exemplu de eroare neimportantă: O declarație pe proprie răspundere în care persoana care depune declarația a prescurtat jurisdicția de rezidență fiscală poate fi considerată valabilă, indiferent de abreviere, dacă instituția financiară are un act de identitate emis pentru titularul de cont de o autoritate publică dintr-o jurisdicție care se potrivește în mod rezonabil cu abrevierea. Pe de altă parte, o abreviere pentru jurisdicția de rezidență fiscală care nu se potrivește în mod rezonabil cu jurisdicția de reședință indicată în pașaportul persoanei aduce în discuție valabilitatea declarației pe propria răspundere.

! Dacă nu este declarată jurisdicția de rezidență fiscală prin declarația pe propria răspundere, absența informației nu se poate considera eroare lipsită de importanță.

! Discrepanțele între informațiile cuprinse în declarația pe propria răspundere și alte informații conținute în dosarul principal al clientului nu reprezintă o eroare fără importanță.

! Instituțiile financiare raportoare pot să utilizeze prestatori de servicii în scopul îndeplinirii obligațiilor de raportare și de precauție și pot să folosească documentele obținute de prestatorii de servicii pentru a-și îndeplini obligațiile de raportare și de precauție, însă obligațiile de raportare și de precauție rămân în sarcina instituției financiare raportoare.

Caracterul rezonabil al declarației pe propria răspundere este confirmat dacă pe parcursul procedurilor de deschidere a contului și cu ocazia examinării informațiilor obținute la momentul deschiderii contului, inclusiv conform prevederilor art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, instituția financiară

raportoare nu cunoaște sau nu are motive să cunoască că declarația pe propria răspundere este incorectă sau nu este de încredere.

Instituțiile financiare raportoare nu sunt obligate să efectueze o analiză juridică independentă a legislațiilor fiscale relevante pentru a confirma caracterul rezonabil al unei declarații pe propria răspundere.

Următoarele exemple ilustrează aplicarea „*testului de rezonabilitate*” privind conturile noi ale persoanei fizice:

Exemplul 1: O instituție financiară raportoare obține o declarație pe propria răspundere de la titularul de cont la deschiderea contului. Adresa de reședință cuprinsă în declarație este în contradicție cu cea conținută în documentația colectată în conformitate cu prevederile art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (procedurile AML/KYC). Din cauza informațiilor contradictorii, declarație pe propria răspundere este incorectă sau neclară și, în consecință, eșuează testul de rezonabilitate.

Exemplul 2: O instituție financiară raportoare obține o declarație pe propria răspundere de la titularul de cont la deschiderea contului. Adresa de reședință conținută în declarație nu se află în jurisdicția în care titularul de cont pretinde că este rezident în scopuri fiscale. Din cauza informațiilor contradictorii, eșuează testul de rezonabilitate privind declarația pe propria răspundere.

O instituție financiară raportoare știe sau are motive să știe că o declarația pe propria răspundere nu este de încredere dacă declarația nu conține un număr de identificare fiscală a persoanei fizice (TIN) și informațiile incluse pe portalul de schimb automat de informații al OCDE <https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/tax-identification-numbers/> indică faptul că jurisdicția care face obiectul raportării emite un număr de identificare fiscală tuturor rezidenților fiscali.

Regulile de stabilire a rezidenței fiscale ale persoanelor fizice și entităților, care sunt aplicate de către jurisdicțiile participante la schimbul automat de informații cu privire la conturile financiare, pot fi consultate pe portalul de schimb automat de informații al OCDE <https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/tax-residency/>.

În cazul unei declarații pe proprie răspundere care nu trece testul de rezonabilitate, instituția financiară raportoare face demersuri ca, pe parcursul procedurilor de deschidere de cont, să obțină o declarație pe propria răspundere valabilă sau o explicație rezonabilă și documentele aferente, dacă este cazul, care să confirme caracterul rezonabil al declarației pe propria răspundere.

Exemple de astfel de „explicații rezonabile” în cazul în care adresa de reședință nu corespunde cu rezidența fiscală conținută în declarația pe propria răspundere, includ o declarație a persoanei fizice că el/ea este:

(1) student la o instituție de învățământ din jurisdicția relevantă și deține viza corespunzătoare (dacă este cazul);

(2) profesor sau stagiar la o instituție de învățământ din jurisdicția relevantă sau participant la un program educațional sau cultural pentru vizitatori și deține viza corespunzătoare (dacă este cazul);

(3) persoană străină desemnată într-un post diplomatic sau într-un consulat sau ambasadă în jurisdicția relevantă.

Exemplu privind confirmarea caracterului rezonabil pentru declarația pe propria răspundere: Instituția financiară raportoare E din Republica Moldova deschide un cont de depozit pentru persoana fizică X, titular de cont. X este diplomat străin.

Deoarece contul este un cont nou al persoanei fizice, instituția financiară raportoare E a obținut o declarație pe proprie răspundere de la X care afirmă că are rezidența fiscală în jurisdicția Y și adresa de reședință în Republica Moldova.

Persoana fizică X nu a prezentat nicio documentație care să susțină de ce reședința sa fiscală nu este aceeași cu adresa de domiciliu/reședință. Prin urmare, declarația pe propria răspundere oferită de X este invalidă.

Instituția financiară raportoare E solicită de la X o declarație pe proprie răspundere valabilă sau o explicație rezonabilă cu privire la faptul că rezidența sa fiscală nu este egală cu adresa sa legală. X furnizează o copie a pașaportului său diplomatic care atestă rezidența sa fiscală în jurisdicția Y. După ce a primit documente care susțin caracterul rezonabil al declarației pe proprie răspundere inițiale, instituția financiară E acceptă declarația originală ca fiind valabilă.

5.3 Conturile preexistente ale entității

Termenul „**cont preexistent al entității**” înseamnă un cont preexistent deținut de una sau mai multe entități.

Instituția financiară raportoare nu are obligația examinării, identificării și raportării în cazul contului preexistent al entității cu un sold agregat sau o valoare agregată a contului care nu depășește, la data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (*17 noiembrie 2023*), echivalentul în lei a 250 000 USD. Acest drept se menține până în momentul în care soldul agregat sau valoarea agregată a contului depășește cuantumul respectiv în ultima zi din orice an calendaristic ulterior.

Instituția financiară raportoare poate alege să nu aplice excepția, caz în care aplică normele de precauție pentru toate conturile preexistente ale entității.

Conturile preexistente ale entității pentru care se aplică normele de precauție în vederea identificării conturilor raportabile sunt după cum urmează:

- a) un cont preexistent al entității cu un sold sau o valoare agregată a contului care depășește echivalentul în lei a 250 000 USD la data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (*17 noiembrie 2023*);
- b) un cont preexistent al entității care nu depășește echivalentul în lei a 250 000 USD la data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (*17 noiembrie 2023*), dar cu un sold sau o valoare agregată a contului care depășește acest cuantum în ultima zi din orice an calendaristic ulterior.

Exemplu: În cazul raportării informațiilor aferente perioadei anului 2024, instituția financiară nu are obligația raportării conturilor preexistente ale entității, dacă soldul sau valoarea agregată a conturilor nu depășește echivalentul în lei a 250 000 USD, conform situației din data de 31.12.2024.

Instituția financiară raportoare trebuie să aplice normele de precauție pentru a identifica între conturile administrate pe cele care sunt conturi raportabile. Astfel, pentru conturile de preexistente ale entității, instituțiile financiare trebuie să stabilească:

- dacă entitatea însăși este o persoană care face obiectul raportării,
- dacă entitatea este o ENF pasivă și, în caz afirmativ, rezidența fiscală a persoanelor care exercită controlul asupra acesteia.

Conturile preexistente ale entității fac obiectul raportării atunci când:

- a) sunt deținute de una sau mai multe entități care sunt persoane raportabile; sau

b) sunt deținute de una sau mai multe entități care sunt ENF (entități nonfinanciare) pasive, controlate de una sau mai multe persoane raportabile¹⁶.

Un cont preexistent al entității deținut de o ENF pasivă controlată de una sau mai multe persoane raportabile trebuie considerat un cont raportabil, chiar dacă entitatea însăși nu este o persoană raportabilă sau niciuna dintre persoanele care exercită controlul asupra ENF pasivă nu este rezidentă a aceleiași jurisdicții ca și ENF pasivă.

Exemplu: Compania X, care este o ENF pasivă rezidentă fiscal în Republica Moldova, deține un cont în cadrul instituției financiare raportare M. Controlul asupra acesteia este exercitat de persoana fizică L, care este o persoană raportabilă, având rezidența fiscală într-o jurisdicție care face obiectul raportării. Întrucât contul respectiv este deținut de o ENF pasivă controlată de o persoană raportabilă, acesta va fi considerat cont raportabil, chiar dacă titularul contului (ENF pasivă) nu este persoană raportabilă (fiind rezidentă fiscal în Republica Moldova).

1. Aplicarea normelor de precauție pentru stabili dacă un cont preexistent al entității este deținut de o persoană raportabilă

Pentru a determina dacă entitatea este o persoană raportabilă, instituția financiară raportoare verifică dacă informațiile deținute, inclusiv ca urmare a aplicării prevederilor art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (procedurilor AML/KYC), indică faptul că titularul contului este rezident al unei jurisdicții care face obiectul raportării.

În categoria informațiilor care indică rezidența sunt incluse: un loc de înregistrare/ constituire sau o adresă într-o jurisdicție care face obiectul raportării ori o adresă a unui fiduciar al fiduciei situată într-o asemenea jurisdicție.

Cu toate acestea, existența unui sediu permanent, inclusiv o adresă a unui sediu permanent sau o sucursală, într-o jurisdicție care face obiectul raportării, nu indică în sine rezidența în scopul raportării.

Atunci când informațiile identificate arată că titularul contului este rezident într-o jurisdicție care face obiectul raportării, instituția financiară raportoare trebuie să trateze contul drept cont raportabil.

Excepție: În situația în care instituția financiară raportoare obține declarația pe propria răspundere de la titularul de cont ori pe baza informațiilor deținute sau disponibile public, determină în mod rezonabil că titularul de cont nu este persoană raportabilă, atunci instituția financiară raportoare nu tratează contul drept cont raportabil.

Informațiile „disponibile public” includ informațiile publicate de către o autoritate publică dintr-o jurisdicție care face obiectul raportării, cum ar fi informațiile publicate sub formă de listă care conține numele și numerele de identificare ale instituțiilor financiare, informațiile dintr-un registru disponibil public, informațiile raportate pe o piață a titlurilor de valoare reglementată,

¹⁶ Conform pct. 22 din Regulamentul SCR, o persoană raportabilă reprezintă o persoană care este rezidentă într-o jurisdicție care face obiectul raportării, dar care nu este:

- 1) o societate comercială ale cărei acțiuni sunt tranzacționate în mod regulat pe una sau mai multe piețe ale titlurilor de valoare reglementate;
- 2) orice societate comercială care este o entitate afiliată unei societăți comerciale prevăzute la sbp. 1);
- 3) o entitate guvernamentală;
- 4) o organizație internațională;
- 5) o bancă centrală;
- 6) o instituție financiară.

orice clasificare accesibilă public în legătură cu titularul contului preexistent al entității stabilită pe baza codurilor standardizate ale activităților economice.

Instituția financiară raportoare ar trebui să documenteze sursele de informații disponibile public, precum și data la care le-a utilizat pentru procesul de examinare a unui cont preexistent al entității.

Ca regulă generală, o entitate este o persoană dintr-o jurisdicție care face obiectul raportării dacă este rezidentă în orice altă jurisdicție, în conformitate cu legislația fiscală a respectivei jurisdicții.

Ca excepție de la această regulă, o entitate care nu are reședința pentru scopuri fiscale (de exemplu, pentru că este tratată ca fiind transparentă din punct de vedere fiscal¹⁷) este considerată ca fiind rezidentă în jurisdicția în care se află situat sediul conducerii efective.

Valabilitatea declarației pe proprie răspundere

Declarația pe proprie răspundere este valabilă doar dacă sunt respectate următoarele cerințe:

- este semnată sau confirmată în alt mod de către reprezentantul legal, împuternicitul, curatorul, tutorele sau în orice altă calitate legală al titularului contului preexistent al entității,
- este datată cel mai târziu în ziua primirii și
- conține informații despre titularul contului preexistent al entității referitoare la:
 - a) denumire;
 - b) sediu;
 - c) rezidența fiscală/rezidențele fiscale; și
 - d) numărul/numerele de identificare fiscală din fiecare jurisdicție care face obiectul raportării.

Declarație pe propria răspundere cu privire la conturile preexistente ale entității poate să conțină statutul titularului contului preexistent al entității, care poate fi:

- instituție financiară,
- entitate nonfinanciară (ENF).

Declarația pe propria răspundere poate să fie precompletată de instituția financiară raportoare astfel încât să includă informațiile despre titularul contului preexistent al entității, cu excepția rezidenței fiscale/rezidențelor fiscale, în măsura în care acestea sunt deja disponibile în registrele sale. Instituția financiară raportoare obține și verifică informațiile și documentele corespunzătoare cu privire la identitatea reprezentantului, natura și limitele reprezentării.

2. Aplicarea normelor de precauție pentru a determina dacă o entitate este de tip ENF pasivă controlată de una sau mai multe persoane raportabile

Dacă oricare dintre persoanele care controlează ENF pasivă este persoană raportabilă, atunci contul preexistent al entității trebuie tratat drept cont raportabil, chiar dacă persoana care exercită controlul este rezidentă în aceeași jurisdicție ca ENF pasivă.

Pentru stabilirea elementelor relevante, instituția financiară raportoare trebuie să întreprindă următorii pași, în ordinea cea mai adecvată a circumstanțelor:

- 1) Să stabilească dacă titularul contului preexistent al entității este o ENF pasivă.

¹⁷ Venitul entității este considerat ca fiind venit al acționarilor săi

Pentru a determina dacă entitatea care deține contul este de tip ENF pasivă, instituția financiară raportoare trebuie să obțină o declarație pe proprie răspundere din partea titularului contului.

Excepție: Dacă instituția financiară raportoare, pe baza informațiilor pe care le deține ori care sunt publice, poate stabili în mod rezonabil că titularul de cont este de tip ENF activă sau o instituție financiară alta decât o entitate de investiții (prevăzută la pct. 16 sbp. 2) din Regulamentul CRS) care nu este o instituție financiară dintr-o jurisdicție participantă, atunci instituția financiară raportoare nu tratează contul drept cont raportabil.

2) *Să stabilească persoanele care exercită controlul asupra titularului contului preexistent al entității.* Instituția financiară raportoare se poate baza pe informațiile colectate și păstrate în conformitate cu prevederile art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (procedurile AML/KYC).

3) *Să stabilească dacă o persoană care exercită controlul asupra unei ENF pasive este o persoană raportabilă.* Instituția financiară se poate baza pe informații obținute după cum urmează:

- informații colectate și păstrate în conformitate cu prevederile art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în cazul contului preexistent al entității deținut de una sau mai multe ENF cu un sold sau o valoare agregată care nu depășește echivalentul în lei a 1 000 000 USD; sau
- prin obținerea declarației pe propria răspundere din partea titularului contului preexistent al entității sau a persoanei care exercită controlul, care poate fi furnizată în aceeași declarație a titularului contului preexistent al entității privind statutul său, referitoare la jurisdicția/jurisdicțiile în care persoana care exercită controlul are rezidența fiscală.

Condiții de validitate a declarației pe proprie răspundere

Declarația pe propria răspundere este valabilă doar dacă:

- este semnată sau confirmată în alt mod de către persoana care exercită controlul sau de către reprezentantul legal, împuternicitul, curatorul, tutorele sau în orice altă calitate legală al titularului contului preexistent al entității sau al persoanei care exercită controlul,
- este datată cel mai târziu în ziua primirii și
- conține următoarele informații despre fiecare persoană care exercită controlul: denumire, sediu, rezidență fiscală/rezidențele fiscale, numărul/numerele de identificare fiscală cu privire la fiecare jurisdicție care face obiectul raportării, data nașterii.

Modele de declarație pe proprie răspundere pentru entități, precum și pentru persoanele care exercită controlul asupra entităților, sunt expuse în **Anexele III și IV** la prezentul Ghid¹⁸.

Cerințele pentru valabilitatea declarațiilor pe propria răspundere în legătură cu conturile noi ale persoanei fizice sunt aplicabile și pentru valabilitatea declarațiilor pe propria răspundere în legătură cu conturile preexistente ale entității.

¹⁸ Modelele sunt elaborate în baza formularelor publicate pe portalul de schimb automat de informații al OCDE https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/CRS_ENTITIES_Self-Cert_Form.pdf și https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/CRS_CONTROLLING_PERSONS_Self-Cert_form.pdf.

Aceste modele sunt prezentate cu titlu de exemplu!

Cerințele privind procedura de remediere a erorilor din declarațiile pe propria răspundere în legătură cu conturile noi ale persoanei fizice și cerința de a obține declarații pe propria răspundere pentru fiecare cont în parte și documentele colectate de alte persoane, sunt aplicabile și pentru declarațiile referitoare la conturile preexistente ale entității.

Dacă există cerința obținerii unei declarații pe propria răspundere și aceasta nu este obținută în legătură cu o persoană care exercită controlul asupra unei ENF pasive, instituția financiară raportoare trebuie să se bazeze pe indiciile prevăzute la pct. 66 din Regulamentul SCR, pe care le deține în evidențele sale pentru persoanele care exercită controlul, pentru a determina dacă sunt persoane raportabile.

Dacă instituția financiară raportoare nu are niciunul dintre aceste indicii în evidențele sale, atunci nu se impune nicio acțiune suplimentară până când nu intervine o modificare a circumstanțelor care să aibă ca rezultat unul sau mai multe indicii cu privire la persoana care exercită controlul și care are legătură cu respectivul cont.

Modificarea circumstanțelor cu privire la un cont de entitate preexistent - proceduri suplimentare

În cazul în care intervine o modificare a circumstanțelor cu privire la un cont preexistent al entității în urma căreia instituția financiară raportoare cunoaște sau are motive să cunoască faptul că declarația pe propria răspundere sau alte documente asociate cu un cont sunt incorecte sau nu sunt de încredere¹⁹, instituția financiară raportoare trebuie să stabilească din nou statutul contului.

Pentru a determina statutul contului, până la unul din următoarele momente care survine mai târziu: ultima zi a anului calendaristic relevant sau a altei perioade de raportare corespunzătoare sau **90 de zile** de la descoperirea modificării circumstanțelor cu privire la contul preexistent al entității, instituția financiară raportoare trebuie să aplice următoarele proceduri:

a) pentru a determina dacă titularul contului preexistent al entității este o persoană raportabilă, instituția financiară raportoare trebuie să obțină fie o declarație pe propria răspundere, fie documente care să dovedească valabilitatea declarației pe propria răspundere sau a documentelor inițiale.

Documentele obținute sunt păstrate conform procedurilor interne proprii.

Dacă instituția financiară raportoare nu poate să obțină o nouă declarație pe propria răspundere sau să confirme valabilitatea declarației ori a documentelor inițiale, trebuie să trateze titularul contului preexistent al entității ca fiind rezident al jurisdicției care face obiectul raportării în care titularul contului preexistent al entității a declarat că este rezident în declarația inițială, dar și în jurisdicția care face obiectul raportării în care titularul contului preexistent al entității ar putea fi rezident ca urmare a modificării circumstanțelor.

b) pentru a determina dacă titularul contului de entitate preexistent este o instituție financiară, o ENF activă sau o ENF pasivă, instituția financiară raportoare trebuie să obțină documente suplimentare sau o declarație pe propria răspundere pentru a stabili statutul titularului contului preexistent al entității drept o ENF activă sau o instituție financiară. În cazul în care instituția financiară raportoare nu poate să obțină documentele suplimentare sau declarația pe propria răspundere, trebuie să trateze titularul contului preexistent al entității drept ENF pasivă.

c) pentru a determina dacă persoana care exercită controlul asupra unei ENF pasive este o persoană raportabilă, instituția financiară raportoare trebuie să obțină fie o declarație pe propria răspundere nouă, fie documente care să dovedească valabilitatea declarației pe propria răspundere

¹⁹ A se vedea notele de subsol nr. 9 și 10

sau a documentelor inițiale. În cazul în care instituția financiară raportoare nu poate să obțină o declarație pe propria răspundere nouă sau să confirme valabilitatea declarației pe propria răspundere sau a documentelor inițiale, aceasta trebuie să se bazeze pe indiciile descrise la pct. 66 din Regulamentul SCR²⁰ pe care le deține în registrele sale pentru o astfel de persoană care exercită controlul asupra ENF pasivă pentru a determina dacă este o persoană raportabilă.

! Examinarea conturilor preexistente ale entității cu un sold sau o valoare agregată a contului care nu depășește la data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (17 noiembrie 2023) echivalentul în lei a 250 000 USD, dar depășește cuantumul respectiv la data de 31 decembrie a unui an ulterior, trebuie finalizată în anul calendaristic următor anului în care soldul sau valoarea agregată a contului depășește acest cuantum.

*! Pentru conturile preexistente ale entității cu sold ori valoare agregată care depășește la data intrării în vigoare a Regulamentului SCR (17 noiembrie 2023) echivalentul în lei a 250 000 USD, examinarea conturilor trebuie finalizată până la data de **31 decembrie 2023**.*

5.4 Conturile noi ale entității

Termenul „**cont nou al entității**” înseamnă un cont nou deținut de una sau mai multe entități.

Pentru a stabili dacă un cont nou al entității este deținut de una sau mai multe persoane raportabile sau de ENF pasive controlate de una sau mai multe persoane raportabile, instituția financiară raportoare trebuie să aplice măsuri de examinare prin care:

1) să stabilească dacă entitatea este o persoană raportabilă:

Instituția financiară raportoare trebuie să obțină o declarație pe propria răspundere care permite instituției financiare raportoare să stabilească rezidența fiscală/rezidențele fiscale a/ale titularului contului nou al entității.

Instituția financiară raportoare trebuie să confirme caracterul rezonabil declarației pe propria răspundere pe baza informațiilor obținute de instituția financiară raportoare în legătură cu deschiderea contului, inclusiv eventualele documente colectate în conformitate cu prevederile art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Atunci când entitatea certifică faptul că nu are rezidență fiscală, instituția financiară raportoare se poate baza pe adresa sediului principal al entității pentru a stabili rezidența titularului contului nou al entității.

În situația în care declarația pe propria răspundere indică faptul că titularul contului de nou al entității este rezident într-o jurisdicție care face obiectul raportării, instituția financiară

²⁰ 1) identificarea titularului de cont al persoanei fizice preexistent drept rezident al unei jurisdicții care face obiectul raportării;

2) adresa de corespondență sau de domiciliu/reședință actuală, inclusiv o casuță poștală, dintr-o jurisdicție care face obiectul raportării;

3) unul sau mai multe numere de telefon dintr-o jurisdicție care face obiectul raportării și niciun număr de telefon din Republica Moldova;

4) instrucțiunile permanente, altele decât cele privind un cont de depozit, de a transfera fonduri într-un cont administrat într-o jurisdicție care face obiectul raportării;

5) o împuternicire sau o altă formă de delegare a dreptului de semnătură valabilă, acordată unei persoane cu adresa într-o jurisdicție care face obiectul raportării;

6) o adresă cu mențiunea „corespondență reținută” sau „reclamată de persoană alta decât titularul contului” într-o jurisdicție care face obiectul raportării, în cazul în care instituția financiară raportoare nu are la dosar nicio altă adresă pentru titularul de cont.

raportoare va considera contul drept cont raportabil, cu excepția cazului în care aceasta stabilește în mod rezonabil, pe baza informațiilor aflate în posesia sa sau care sunt disponibile public că titularul contului de nou al entității nu este o persoană care face obiectul raportării în legătură cu respectiva jurisdicție.

2) să stabilească dacă entitatea este o ENF pasivă controlată de una sau mai multe persoane raportabile

În cazul în care oricare dintre persoanele care exercită controlul asupra unei ENF pasive este o persoană raportabilă, atunci contul trebuie considerat drept un cont raportabil.

Pentru determinarea elementelor relevante, în ordinea cea mai adecvată a circumstanțelor, instituția financiară raportoare aplică următoarele măsuri:

a) stabilește dacă titularul contului nou al entității este o ENF pasivă pe baza declarației pe proprie răspundere dată de titularul contului nou al entității.

În acest scop, instituția financiară raportoare trebuie să se bazeze pe o declarație pe propria răspundere din partea titularului contului nou al entității. Prin excepție, instituția financiară nu trebuie să se bazeze pe declarația pe proprie răspundere în cazul în care există informații aflate în posesia sa ori disponibile public, pe baza cărora instituția financiară raportoare poate stabili în mod rezonabil că titularul contului nou al entității este o ENF activă sau o instituție financiară prevăzută la pct. 16 sbp. 2) din Regulamentul SCR²¹, care nu este o instituție financiară dintr-o jurisdicție participantă.

Atunci când instituția financiară raportoare nu poate determina statutul titularului contului nou al entității ca fiind o ENF activă sau o instituție financiară, alta decât o entitate de investiții prevăzută la pct. 16 sbp. 2) din Regulamentul SCR²², care nu este o instituție financiară dintr-o jurisdicție participantă, instituția financiară raportoare trebuie să considere titularul de cont drept o ENF pasivă.

b) stabilește persoanele care exercită controlul asupra titularului contului nou al entității. În acest scop, instituția financiară raportoare se poate baza pe informațiile colectate și păstrate în conformitate cu prevederile art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Măsurile de precauție privind clienții, întreprinse în scopul colectării acestor informații, trebuie să fie în concordanță cu Recomandările Grupului de Acțiune Financiară Internațională (FATF) nr. 10 și 25, asigurând inclusiv faptul că, în toate cazurile, constitutorul (constitutorii) unei fiducii este considerată persoană care exercită controlul asupra fiduciei și fondatorul (fondatorii) unei fundații este considerată persoană care exercită controlul asupra fundației.

c) stabilește dacă o persoană care exercită controlul asupra unei ENF pasive este o persoană raportabilă. În acest scop, instituția financiară raportoare se poate baza pe o declarație pe proprie răspundere din partea titularului contului nou al entității sau a respectivei persoane care exercită controlul.

Instituția financiară raportoare trebuie să confirme caracterul rezonabil al unei astfel de declarații („**testul de rezonabilitate**”).

O declarație pe proprie răspundere se consideră că trece testul de rezonabilitate dacă în cursul procedurilor pentru deschiderea contului și cu ocazia examinării informațiilor obținute la momentul deschiderii contului, inclusiv documente colectate în conformitate cu prevederile art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării

²¹ A se vedea nota de subsol nr. 2

²² A se vedea nota de subsol nr. 2

terorismului (procedurile AML/KYC), instituția financiară raportoare nu cunoaște sau nu are motive să cunoască faptul că declarația pe propria răspundere este incorectă sau nu este de încredere²³.

În cazul unei declarații pe propria răspundere care nu trece testul de rezonabilitate, instituția financiară raportoare face demersuri ca, pe parcursul procedurilor de deschidere de cont, să obțină o declarație pe propria răspundere valabilă sau o explicație rezonabilă și documentele aferente.

În oricare dintre situații, instituția financiară este obligată să țină evidența măsurilor luate și a oricăror dovezi pe care s-a bazat în scopul respectării Legii 69/2023 sau a reglementărilor stabilite de Ministerul Finanțelor, pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la data de 31 mai a anului următor anului calendaristic la care se referă înregistrările.

Următoarele exemple ilustrează aplicarea *testului de rezonabilitate*:

Exemplul 1: O instituție financiară raportoare obține o declarație pe proprie răspundere din partea titularului de cont la deschiderea contului. Adresa conținută în declarație intră în conflict cu cea conținută în documentația colectată în conformitate cu normele prevăzute la art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (procedurile AML/ KYC).

Din cauza informațiilor contradictorii, declarația pe proprie răspundere este incorectă sau nu este fiabilă și, în consecință, nu trece testul de rezonabilitate.

Exemplul 2: O instituție financiară raportoare obține o declarație pe propria răspundere din partea titularului de cont la deschiderea contului.

Documentația colectată în conformitate cu normele prevăzute la art. 5, 7 și 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (procedurile AML/KYC) indică doar locul de constituire al titularului de cont. În declarația pe propria răspundere, titularul de cont susține că este rezident pentru scopuri fiscale într-o jurisdicție care este diferită de jurisdicția sa de constituire. Titularul de cont explică instituției financiare raportoare că, în conformitate cu legislația fiscală relevantă, reședința sa în scopuri fiscale este determinată prin raportare la locul de administrare efectivă și că jurisdicția în care se află administrația sa efectivă diferă de jurisdicția în care a fost constituit.

Astfel, deoarece există o explicație rezonabilă a conflictului de informații, declarația pe propria răspundere nu este incorectă sau lipsită de fiabilitate și, ca urmare, trece testul de rezonabilitate.

Următoarele exemple ilustrează modul în care poate fi determinată *reședința unei entități în scopuri fiscale*:

Exemplul 1: O societate este constituită în jurisdicția A și sediul de conducere efectivă în jurisdicția B. În conformitate cu legislația din jurisdicția A, reședința în scopuri fiscale este determinată prin raportare la locul de constituire. Același lucru se aplică în temeiul legislației din jurisdicția B. Astfel, societatea este rezidentă numai în jurisdicția A.

Exemplul 2: O societate este constituită în jurisdicția A și sediul de conducere efectivă în jurisdicția B. În conformitate cu legislația din jurisdicția A, reședința în scopuri fiscale este determinată prin raportare la locul de constituire. În conformitate cu legile din jurisdicția B, reședința în scopuri fiscale este determinată prin raportare la locul de conducere efectivă. Astfel, societatea este rezidentă atât în jurisdicția A, cât și în jurisdicția B.

²³ A se vedea nota de subsol nr. 10

Exemplul 3: O societate este constituită în jurisdicția A și sediul de conducere efectivă în jurisdicția B. În conformitate cu legile din jurisdicțiile A și B, reședința în scopuri fiscale este determinată de referire la locul de conducere efectivă. Astfel, societatea este rezidentă numai în jurisdicția B.

Exemplul 4: O societate este constituită în jurisdicția A și sediul de conducere efectivă în jurisdicția B. În conformitate cu legislația jurisdicției A, reședința în scopuri fiscale este determinată în funcție de locul de conducere efectivă și, în conformitate cu legislația din jurisdicția B, reședința în scopuri fiscale este determinată în funcție de locul de constituire. Astfel, societatea nu este rezidentă nici în jurisdicția A, nici în jurisdicția B.

Declarația pe propria răspundere poate să fie precompletată de instituția financiară raportoare astfel încât să includă informațiile despre titularul contului nou al entității, cu excepția rezidenței fiscale/rezidențelor fiscale, în măsura în care acestea sunt deja în registrele sale.

Cerințele pentru valabilitatea declarațiilor pe propria răspundere în legătură cu conturile noi ale persoanei fizice (elementele obligatorii, forma declarației și persoanele împuternicite să depună declarația), inclusiv în cazul modificării circumstanțelor sunt aplicabile și pentru valabilitatea declarațiilor pe propria răspundere în legătură cu conturile noi ale entității.

Cerințele privind procedura de remediere a erorilor neimportante din declarațiile pe propria răspundere în legătură cu conturile noi ale persoanei fizice și cerința de a obține declarații pe propria răspundere pentru fiecare cont în parte, sunt aplicabile și pentru declarațiile referitoare la conturile noi ale entității.

În cazul în care intervine o modificare a circumstanțelor cu privire la un cont nou al entității în urma căreia instituția financiară raportoare cunoaște sau are motive să cunoască faptul că declarația pe propria răspundere sau alte documente asociate contului sunt incorecte sau nu mai sunt de încredere, instituția financiară raportoare trebuie să stabilească din nou statutul contului în conformitate cu procedurile prevăzute în acest sens pentru conturile preexistente ale entității.

5.5 Dispoziții comune

În scopul aplicării normelor de precauție, prin documente justificative se subînțelege oricare dintre următoarele:

1) un certificat de rezidență emis de o autoritate publică a unei jurisdicții în care beneficiarul plății afirmă că este rezident. Astfel de certificate de rezidență pot fi:

a) un certificat de rezidență fiscală;

b) informațiile despre rezidență publicate de o autoritate publică a unei jurisdicții (spre exemplu, o listă publicată de o administrație fiscală care să conțină numele și rezidențele contribuabililor);

c) informațiile despre rezidență dintr-un registru public ținut sau autorizat de o autoritate publică a unei jurisdicții, precum un registru public ținut de o administrație fiscală.

2) în ceea ce privește o persoană fizică, orice identificare valabilă eliberată de o autoritate publică care include numele persoanei și este utilizată, de regulă, în scopuri de identificare;

3) cu privire la o entitate, orice document oficial eliberat de o autoritate publică a unei jurisdicții (de exemplu, o autoritate publică centrală sau o agenție a acestuia ori o autoritate publică locală), care include denumirea entității și fie adresa sediului său principal în jurisdicția în care aceasta afirmă că este rezidentă, fie în jurisdicția în care entitatea a fost înregistrată sau constituită. Adresa unei instituții financiare la care entitatea are deschis un cont, căsuța poștală sau adresa

folosită doar pentru corespondență nu este considerată a fi adresa sediului principal al entității, cu excepția cazului în care această adresă este singura adresă utilizată de entitate și apare ca adresa înregistrată a entității în documentele de înființare sau constituire ale entității. De asemenea, o adresă care este furnizată în conformitate cu instrucțiunea „corespondență reținută” cu privire la acea adresă nu este adresa sediului principal al entității;

d) orice situație financiară auditată, raport de credit efectuat de un terț, acte de procedură în legătură cu procedurile de insolvență sau raport al unei autorități de reglementare a pieței titlurilor de valoare.

Documentele justificative care conțin o dată de expirare a valabilității pot să fie considerate valabile până în ultima zi a perioadei de valabilitate sau în ultima zi al celui de-al cincilea an calendaristic după anul în care documentele justificative au fost furnizate instituției financiare raportoare. Cu toate acestea, următoarele documente justificative sunt considerate a rămâne valabile pe o durată nedeterminată:

a) documentele justificative furnizate de o autoritate publică (de exemplu, pașapoartele);

b) documentele justificative care nu sunt în general reînnoite sau modificate (cum ar fi certificatul de înregistrare);

c) documentele justificative furnizate de o instituție financiară nonraportoare sau de o persoană dintr-o jurisdicție care face obiectul raportării și care nu este o persoană care face obiectul raportării.

Toate celelalte documente justificative sunt valabile până în ultima zi din cel de-al cincilea an calendaristic după anul în care documentele justificative sunt furnizate instituției financiare raportoare.

Instituția financiară raportoare nu este obligată să se bazeze pe o situație financiară auditată pentru a stabili dacă un titular de cont realizează un anumit prag de active. Dacă instituția financiară raportoare alege să se bazeze pe situația financiară, aceasta cunoaște sau are motive să cunoască faptul că statutul declarat nu mai este de încredere sau este incorect doar dacă activele totale din situația financiară a titularului de cont nu se încadrează în pragurile admise sau notele explicative la situația financiară arată că titularul contului nu este eligibil pentru statutul declarat.

Dacă instituția financiară raportoare alege să se bazeze pe o situație financiară auditată pentru a stabili dacă titularul de cont este o ENF activă, trebuie să examineze bilanțul și contul de profit și pierdere pentru a determina dacă titularul contului realizează pragurile de venit și de active prevăzute la pct. 30 sbp. 1) din Regulamentul SCR și notele explicative la situațiile financiare pentru a descoperi dacă există vreun criteriu care să indice faptul că titularul contului este o instituție financiară.

Dacă instituția financiară raportoare alege să se bazeze pe o situație financiară auditată pentru a stabili statutul titularului de cont care nu presupune îndeplinirea de către titularul de cont a unui anumit prag de venituri sau de active, aceasta trebuie să examineze doar notele explicative la situația financiară pentru a determina dacă aceasta justifică statutul declarat. Dacă instituția financiară raportoare nu alege să se bazeze pe o situație financiară auditată pentru a stabili statutul titularului de cont (spre exemplu, pentru că deține alte documente care stabilesc statutul titularului de cont), instituția financiară raportoare nu trebuie să efectueze o analiză independentă a situației financiare doar pentru că a obținut situația financiară auditată în cursul procedurii de deschidere de cont sau al altor proceduri.

Instituția financiară raportoare nu este obligată să se bazeze pe actele de constituire pentru a stabili dacă entitatea are un anume statut. Cu toate acestea, dacă instituția financiară raportoare alege să facă acest lucru, aceasta trebuie să examineze actele de constituire în măsura în care este necesar pentru a stabili dacă cerințele aplicabile unui anumit statut sunt îndeplinite și dacă aceste acte sunt valabile, fără a fi nevoită să analizeze și restul actelor de constituire.

Limite în cazul în care instituția financiară cunoaște sau are motive să cunoască:

a) pentru a stabili dacă instituția financiară raportoare care păstrează un *cont preexistent al entității* cunoaște sau are motive să cunoască faptul că statutul aplicat entității este incorect sau nu este de încredere, aceasta trebuie să verifice doar informațiile care contrazic statutul declarat, dacă aceste informații sunt cuprinse în dosarul principal al clientului, în cele mai recente declarații pe propria răspundere, în documentele justificative, în cel mai recent contract de deschidere de cont și în cea mai recentă documentație cu privire la măsurile de precauție privind clienții sau cu privire la alte scopuri de reglementare;

b) instituția financiară raportoare care păstrează mai multe conturi pentru o singură persoană cunoaște sau are motive să cunoască dacă statutul persoanei respective este incorect în baza informațiilor deținute pentru un alt cont al persoanei respective, doar în măsura în care conturile trebuie să fie agregate sau să fie considerate drept un singur cont în contextul aplicării normelor prevăzute la pct. 117-119 din Regulamentul SCR;

c) instituția financiară raportoare nu consideră o declarație pe propria răspundere sau documentele justificative ca fiind incorecte doar pentru că a intervenit o schimbare de adresă în cadrul aceleiași jurisdicții care face obiectul raportării, față de prima adresă;

d) instituția financiară raportoare nu consideră o declarație pe propria răspundere sau documentele justificative ca fiind incorecte doar pentru că descoperă oricare dintre indiciile prevăzute la pct. 66 sbp. 2)-4) din Regulamentul SCR²⁴, care contrazic declarația sau documentele justificative.

6. INFORMAȚIILE CE FAC OBIECTUL RAPORTĂRII

Informațiile cu privire la fiecare cont raportabil, pe care instituțiile financiare raportoare din Republica Moldova trebuie le raporteze către SFS, se împart în 3 categorii:

1. Informații pentru identificarea titularului de cont persoană fizică/entitate precum și a persoanelor fizice care controlează ENF pasive;
2. Informații privind contul, necesare pentru identificarea contului și a instituției financiare la care este deținut;
3. Informații financiare privind activitatea desfășurată în cont și soldul contului.

1. Informații pentru identificare

²⁴ 2) adresa de corespondență sau de domiciliu/reședință actuală, inclusiv o casuță poștală, dintr-o jurisdicție care face obiectul raportării;

3) unul sau mai multe numere de telefon dintr-o jurisdicție care face obiectul raportării și niciun număr de telefon din Republica Moldova;

4) instrucțiunile permanente, altele decât cele privind un cont de depozit, de a transfera fonduri într-un cont administrat într-o jurisdicție care face obiectul raportării;

- În cazul fiecărei persoane fizice care este titular de cont și persoană raportabilă: nume, adresă, jurisdicție de rezidență, număr de identificare fiscală, data și locul nașterii.
- În cazul unei entități care este titular de cont și persoană raportabilă: denumire, sediu, jurisdicție de rezidență și număr de identificare fiscală.
- În cazul unei entități care este deținător de cont și este identificată ca având persoane care o controlează care sunt persoane raportabile:
 - denumire, sediu, jurisdicție de rezidență și număr de identificare fiscală, pentru entitate și
 - nume, adresă, jurisdicție de rezidență, număr de identificare fiscală, data și locul nașterii, pentru fiecare persoană care o controlează, care este persoană raportabilă.

Adresa/Sediul care trebuie raportat/ă: adresa de domiciliu/reședință, sediul înregistrat/ă în evidențele instituției financiare pentru titularul de cont, în conformitate cu normele de precauție aplicabile pentru conturile noi și preexistente deținute de persoane fizice și entități.

Evidențele instituției financiare includ dosarul principal al clientului și informațiile disponibile în format electronic.

Pentru persoane fizice, se consideră că adresa raportată va fi adresa curentă de reședință/rezidență.

Ca regulă generală, o adresă care are mențiunea „corespondență reținută” ori „reclamată de persoană alta decât titularul contului” nu este considerată adresă de rezidență.

Adresa curentă de rezidență se referă la adresa înregistrată cel mai recent în evidențele instituției financiare cu privire la o persoană fizică raportabilă.

Jurisdicția de rezidență care trebuie raportată: jurisdicția de rezidență identificată de instituția financiară raportoare pentru persoana raportabilă în ceea ce privește anul calendaristic relevant sau altă perioadă de raportare corespunzătoare.

Lista jurisdicțiilor care fac obiectul raportării este prevăzută în Anexa nr. 2 la Ordinul ministrului finanțelor nr. 103/2023 și este publicată pe pagina web a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md și pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat <https://sfs.md/ro/pagina/schimb-de-informatii>.

! În cazul unei persoane raportabile care este identificată ca având mai multe jurisdicții de rezidență, jurisdicțiile de rezidență care trebuie raportate sunt toate jurisdicțiile de rezidență identificate de instituția financiară raportoare pentru persoana raportabilă în ceea ce privește anul calendaristic relevant sau altă perioadă de raportare corespunzătoare.

Pentru identificarea jurisdicției de rezidență, instituțiile financiare se bazează pe normele de precauție aplicabile. Spre exemplu, pentru conturi preexistente deținute de persoane fizice, instituția financiară aplică testul adresei de domiciliu/reședință, identificarea indicilor sau obține declarația pe proprie răspundere de la titularul de cont/tutore/curator (după caz). În cazul conturilor noi ale persoanei fizice, instituția financiară trebuie să obțină informația cu privire la rezidența fiscală prin declarația pe proprie răspundere dată de titularul de cont.

Număr de identificare fiscală – combinație unică de litere sau de numere, atribuite de o jurisdicție unei persoane fizice sau unei entități și folosite pentru a identifica persoana fizică sau entitatea în scopul aplicării legilor fiscale ale respectivei jurisdicții, ori echivalentul său funcțional,

dacă nu există un număr de identificare fiscală (spre exemplu, numărul de asigurare socială, numărul de identificare personală, iar în cazul entităților – numărul de înregistrare).

Structura și formatul numărului de identificare fiscală atribuit persoanei raportabile de jurisdicțiile participante la schimbul automat de informații privind conturile financiare pot fi vizualizate pe portalul de schimb automat de informații al OCDE <https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/tax-identification-numbers/>.

Dacă o persoană raportabilă este identificată ca având mai multe jurisdicții de rezidență, atunci se va obține și raporta numărul de identificare fiscală aferent fiecărei jurisdicții de rezidență.

Nu este obligatorie raportarea numărului/numerelor de identificare fiscală sau a datei nașterii ale titularilor conturilor preexistente în cazul în care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) instituția financiară raportoare nu deține numărul de identificare fiscală și data nașterii în ceea ce privește conturile preexistente;

b) instituția financiară raportoare nu este obligată să colecteze aceste informații în temeiul normelor legale în vigoare.

Prin urmare, numărul de identificare fiscală/numerele de identificare fiscală sau data nașterii trebuie să fie raportate dacă:

a) acestea figurează în evidențele instituției financiare raportoare (indiferent dacă există sau nu obligația de a colecta aceste informații); sau

b) acestea nu figurează în evidențele instituției financiare raportoare, dar sunt necesare a fi colectate de către instituția financiară raportoare în temeiul normelor legale în vigoare.

Prin termenul „evidențele instituției financiare raportoare” se subînțelege dosarul principal al clientului și informațiile disponibile în format electronic²⁵. Dosarul principal al clientului include dosarele instituției financiare raportoare care conțin informațiile despre titularul contului, precum informațiile utilizate pentru contactarea titularilor de cont sau pentru aplicarea măsurilor de precauție privind clienții conform Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

În situația în care instituția financiară raportoare nu deține numărul de identificare fiscală și data nașterii în ceea ce privește conturile preexistente și normele legale în vigoare nu impun colectarea acestora, instituția financiară are obligația să depună eforturi rezonabile pentru a obține aceste informații până la sfârșitul celui de al doilea an calendaristic care urmează anului în care respectivele conturi preexistente au fost identificate drept conturi raportabile.

Prin „eforturi rezonabile” se înțelege încercările reale de a obține numărul de identificare fiscală și data nașterii titularului de cont raportabil. Astfel de eforturi rezonabile trebuie făcute cel puțin o dată pe an până la expirarea termenului de raportare a informației către SFS – 31 mai – conform art. 6 lit. e) din Legea nr. 69/2023. Eforturile rezonabile pot fi continuate și după acest termen.

Exemple de eforturi rezonabile includ contactarea titularului de cont (personal, prin telefon sau scrisoare remisă la adresa de domiciliu/reședință/sediu/corespondență a titularului), remiterea unei solicitări în acest scop, inclusiv prin e-mail, sau examinarea informațiilor disponibile electronic păstrate de o entitate afiliată instituției financiare raportoare. Cu toate acestea, eforturile

²⁵ Termenul „informații/date din evidența electronică” se referă la informațiile pe care o instituție financiară raportoare le păstrează în dosarele sale de raportare în scopuri fiscale, în dosarele principale ale clienților sau în alte asemenea dosare, care sunt stocate sub forma unei baze de date electronice asupra cărora se rulează cereri în limbaje de programare (de exemplu: Structured Query Language etc.).

rezonabile nu implică în mod necesar închiderea, suspendarea sau transferarea contului ori limitarea în orice alt mod a utilizării acestuia.

De asemenea, nu există obligația raportării numărului de identificare fiscală, atât în cazul titularilor conturilor preexistente, cât și în cazul titularilor conturilor noi, dacă:

- a) jurisdicția care face obiectul raportării nu emite un astfel de număr; sau
- b) legislația jurisdicției care face obiectul raportării nu impune colectarea unui astfel de număr emis de jurisdicția respectivă.

Numărul/numerele de identificare fiscală este/sunt considerat(e) a nu fi emis(e) de jurisdicția de rezidență dacă:

- a) jurisdicția care face obiectul raportării sau altă jurisdicție de rezidență nu emite un număr/numere de identificare fiscală și niciun echivalent funcțional în absența acestuia; sau
- b) jurisdicția care face obiectul raportării sau altă jurisdicție de rezidență nu a emis un număr/numere de identificare fiscală pentru o anumită persoană fizică sau entitate;

În cazul în care jurisdicția care face obiectul raportării sau altă jurisdicție de rezidență începe să emită numere de identificare fiscală în general sau pentru anumite persoane raportabile, instituția financiară raportoare trebuie să raporteze numărul/numerele de identificare fiscală al/ale persoanei raportabile dacă obține o declarație pe propria răspundere care conține numărul/numerele de identificare fiscală sau obține această informație în alt mod.

În situația în care jurisdicția care face obiectul raportării a atribuit număr de identificare fiscală unei persoane raportabile care este titular al contului raportabil, dar legislația jurisdicției care face obiectul raportării nu impune colectarea unui număr de identificare fiscală emis de jurisdicția respectivă (de exemplu, cazul Australiei), instituția financiară raportoare nu este împiedicată să solicite și să colecteze numărul de identificare fiscală al titularului contului în cazul în care acesta alege să îl furnizeze. În situația respectivă, instituția financiară raportoare este obligată să raporteze numărul de identificare fiscală.

Locul nașterii

Nu există obligația raportării locului nașterii în ceea ce privește conturile preexistente și conturile noi, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) instituția financiară raportoare este obligată, în orice mod, să obțină și să raporteze această informație în temeiul normelor legale în vigoare;
- b) informația este disponibilă și poate fi căutată în evidența electronică²⁶ păstrată de instituția financiară raportoare.

2. Informații privind contul

- Număr de cont ori un echivalent funcțional al acestuia.

Spre exemplu, număr de cont sau echivalent funcțional înseamnă: cod IBAN, cod ISIN, numărul contractului de asigurare.

În situația în care instituția financiară nu are un număr de cont, aceasta va furniza un identificator unic echivalent funcțional, pe care îl utilizează pentru a identifica contul unui client (titular de cont/contract).

- Denumirea și codul fiscal al instituției financiare raportoare.

²⁶ A se vedea nota de subsol nr. 25

3. Informații financiare

- Soldul sau valoarea contului (inclusiv, în cazul unui contract de asigurare cu valoare în numerar sau al unui contract de anuitate, valoarea numerarului sau valoarea de răscumpărare) la sfârșitul anului calendaristic relevant sau al altei perioade de raportare corespunzătoare, ori în cazul în care contul a fost închis pe parcursul aceluși an sau acelei perioade, închiderea contului.
- Suplimentar, instituția financiară raportoare trebuie să raporteze și următoarele informații financiare:
 - a) în cazul oricărui **cont de custodie**:
 - suma brută totală a dobânzilor, suma brută totală a dividendelor și suma brută totală a altor venituri generate în legătură cu activele deținute în cont, în orice situație, plătite sau creditate în contul respectiv sau în legătură cu respectivul cont, pe parcursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare corespunzătoare;
 - veniturile brute totale din vânzarea sau răscumpărarea activelor financiare plătite sau creditate în cont pe parcursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare corespunzătoare, pentru care instituția financiară raportoare a acționat în calitate de custode, broker, împuternicit sau în alt mod ca agent pentru titularul de cont;
 - b) în cazul oricărui **cont de depozit** - suma brută totală a dobânzilor plătite sau creditate în cont (de către instituția financiară care administrează/gestionează contul) pe parcursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare corespunzătoare;
 - c) în cazul oricărui **alt cont decât contul de custodie ori de depozit** - suma brută totală plătită sau creditată titularului de cont cu privire la respectivul cont pe parcursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare corespunzătoare pentru care instituția financiară raportoare este debitor, inclusiv suma totală a oricăror plăți de răscumpărare efectuate de către titularul de cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare corespunzătoare.

Informațiile financiare aferente contului raportabil trebuie raportate în valuta în care este exprimat contul, iar informațiile raportate trebuie să identifice valuta în care este exprimată fiecare sumă. În cazul unui cont exprimat în mai multe valute, instituția financiară raportoare poate alege să raporteze informațiile într-o valută în care este exprimat contul și este obligată să identifice valuta în care este raportat contul.

Raportarea în cazuri particulare

- **Conturile deținute în comun (joint account)**

În cazul conturilor deținute în comun, la raportare, fiecărui titular i se atribuie întregul sold sau întreaga valoare a contului comun, precum și totalitatea sumelor plătite sau creditate în contul comun (sau în ceea ce privește contul comun).
- **Cont deținut de ENF pasivă controlată de mai multe persoane raportabile**

În situația unui cont deținut de o ENF pasivă controlată de mai multe persoane raportabile, fiecărei persoane care exercită controlul i se atribuie întregul sold sau întreaga valoare a contului deținut de ENF pasivă, precum și toate sumele plătite sau creditate în cont.
- **Cont deținut de un titular de cont cu multiple rezidențe**

Un cont deținut de un titular de cont care este o persoană raportabilă și care este identificată ca având mai multe jurisdicții de rezidență, întregul sold sau valoarea contului, precum și suma plătită sau creditată în cont se raportează cu privire la fiecare jurisdicție de rezidență a titularului de cont.

➤ **Cont deținut de ENF pasivă controlată de o persoană care este identificată cu multiple rezidențe**

În cazul unui cont deținut de o ENF pasivă controlată de o persoană raportabilă care are multiple jurisdicții de rezidență, întregul sold sau valoarea contului deținut de ENF pasivă, precum și întreaga sumă plătită sau creditată în cont trebuie raportate cu privire la fiecare jurisdicție de rezidență a persoanei care exercită controlul asupra ENF pasive.

➤ **Cont deținut de ENF pasivă - persoană raportabilă, controlată de una ori mai multe persoane raportabile**

În cazul unui cont deținut de o ENF pasivă care este o persoană raportabilă și este controlată de o persoană raportabilă, întregul sold sau valoarea contului deținut de ENF pasivă, precum și întreaga sumă plătită sau creditată în cont trebuie raportate atât în ceea ce privește ENF pasivă, cât și în ce privește persoana care exercită controlul asupra ENF pasive.

7. NORME DE RAPORTARE

Instituțiile financiare raportoare transmit Serviciului Fiscal de Stat informațiile care fac obiectul raportării anual până la data de 31 mai a anului calendaristic următor anului la care se referă informațiile.

Informațiile care fac obiectul raportării se prezintă obligatoriu în format electronic, prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Creare și circulație a documentelor electronice” (SIA CCDE).

Conectarea și utilizarea sistemului informațional nominalizat se realizează în conformitate cu Instrucțiunea privind modul de expediere și recepționare a documentelor prin sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice, aprobată prin Ordinul SFS nr. 582/2020.

8. ANEXE

Anexa I

Formular de notificare

Data:

Instituție financiară raportoare

Denumire:	Codul fiscal:
Adresa:	
Persoana de contact:	
E-mail:	Telefon:

Notificarea obligației de raportare

☐	Prima perioadă pentru care instituția financiară este obligată să raporteze
--------------------------	---

Notificarea încetării obligației de raportare

☐	Ultima perioadă pentru care instituția financiară este obligată să raporteze
--------------------------	--

Mențiuni

Prezentul formular se completează și se remite Serviciului Fiscal de Stat de către instituția financiară care are obligația de raportare a informațiilor privind conturile financiare în conformitate cu Legea nr. 69/2023 privind implementarea prevederilor Acordului multilateral al autorităților competente pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare.

Au obligația de raportare instituțiile financiare care corespund criteriilor stabilite de Regulamentul cu privire la schimbul automat de informații privind conturile financiare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 102/2023 (de exemplu, bănci, societăți de registru, societăți de investiții, societăți de asigurare, etc.).

Formularul completat de instituția financiară care are obligația de raportare urmează a fi remis Serviciului Fiscal de Stat cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 30 zile din momentul îndeplinirii condițiilor.

Prezentul formular se completează și în cazul în care instituția financiară încetează să corespundă criteriilor stabilite pentru instituțiile financiare raportoare. Și în acest caz, formularul completat urmează a fi remis Serviciului Fiscal de Stat cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 30 zile din momentul încetării îndeplinirii condițiilor.

Normele privind raportarea informațiilor privind conturile financiare pot fi găsite în Legea nr. 69/2023 și în Regulamentul cu privire la schimbul automat de informații privind conturile financiare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 102/2023.

Mai multe informații cu privire la modul de raportare a informațiilor privind conturile financiare pot fi găsite pe pagina web a SFS <https://sfs.md/ro/pagina/schimb-de-informatii>.

Persoana responsabilă

Semnătura

Anexa II

Modelul Declarației pe proprie răspundere privind rezidența fiscală a persoanei fizice

Prezenta Declarație se depune în temeiul și în scopul prevăzut de Legea nr. 69/2023 privind implementarea prevederilor Acordului multilateral al autorităților competente pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare și Regulamentul cu privire la schimbul automat de informații privind conturile financiare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 102/2023.

Partea 1 – Identificarea Titularului de cont

A. Numele Titularului de cont:

Nume:*

Titlul:

Prenume:*

B. Adresa actuală de reședință:

Strada*:

Numărul*:

Bloc:

Scara:

Etaj:

Apartamentul:

Satul/comuna:

Orașul/municipiul:

Raionul:

Regiunea:

Țara*:

Cod poștal/Codul ZIP (dacă există)*:

C. Adresă poștală:

(vă rugăm să completați numai dacă este diferită de adresa indicată în secțiunea B)

Strada*:

Numărul*:

Bloc:

Scara:

Etaj:

Apartamentul:

Satul/comuna:

Orașul/municipiul:

Raionul:

Regiunea:

Țara*:

Cod poștal/Codul ZIP (dacă există)*:

D. Data nașterii* (zz/ll/aaaa):

E. Locul nașterii

Oraşul naşterii*:

Ţara naşterii*:

Partea 2 – Țara/jurisdicția rezidenței în scopuri fiscale și numărul de identificare fiscală aferent sau echivalentul funcțional*

Vă rugăm să completați următorul tabel indicând (i) locul în care Titularul de cont este rezident fiscal și (ii) numărul de identificare fiscală a Titularului de cont pentru fiecare țară/jurisdicție indicată.

În cazul în care Titularul de cont este rezident fiscal în mai mult de trei țări/jurisdicții, vă rugăm să utilizați o filă separată.

Dacă un număr de identificare fiscală nu este disponibil, vă rugăm să furnizați motivul corespunzător – A, B sau C.

Motivul A – Țara/jurisdicția în care este rezident Titularul de cont nu eliberează numere de identificare fiscală rezidenților săi.

Motivul B – Titularul de cont nu poate obține un număr de identificare fiscală sau un număr echivalent (vă rugăm să explicați de ce nu puteți obține un număr de identificare fiscală în tabelul de mai jos dacă ați selectat acest motiv).

Motivul C – Nu este necesar niciun număr de identificare fiscală. (Notă: Selectați acest motiv numai în cazul în care legislația națională a jurisdicției relevante nu impune colectarea numărului de identificare fiscală emis de o astfel de jurisdicție).

	Jurisdicția de rezidență	Număr de identificare fiscală	Dacă un număr de identificare fiscală nu este disponibil, introduceți Motivul A, B sau C
1			
2			
3			

Vă rugăm să explicați în tabelul de mai jos de ce nu puteți obține un număr de identificare fiscală dacă ați selectat motivul B de mai sus.

1	
2	
3	

Partea 3 – Declarații și semnături*

Înțeleg că informațiile furnizate de mine sunt reglementate de dispozițiile complete ale termenilor și condițiilor care reglementează relația Titularului de cont cu [*Instituția Financiară/introduceți denumirea instituției financiare*] care precizează modul în care [*Instituția Financiară/introduceți denumirea instituției financiare*] poate utiliza și partaja informațiile furnizate de mine.

Accept că informațiile conținute în această declarație și informațiile privind Titularul de cont și orice cont (conturi) care fac(e) obiectul raportării poate (pot) fi raportat(e) autorităților fiscale din țara/jurisdicția în care acest(e) cont (conturi) este (sunt) administrat(e) și schimbat(e) cu autoritățile fiscale ale unei alte țări/jurisdicții în care Titularul de cont poate fi rezident fiscal, în temeiul acordurilor internaționale de schimb de informații privind conturile financiare.

Confirm că sunt Titularul de cont (sau sunt autorizat să semnez pentru Titularul de cont) al tuturor conturilor la care se referă prezenta declarație.

Declar că toate informațiile furnizate în această declarație sunt, după cunoștințele mele, corecte și complete. Prezentarea unor informații eronate sau incomplete atrage răspunderea conform legislației în vigoare.

Mă angajez să comunic [*Instituția Financiară/introduceți denumirea instituției financiare*] în termen de [XX] zile cu privire la orice modificare a circumstanțelor care afectează statutul de rezident fiscal al persoanei fizice identificate în partea 1 a prezentei declarații sau care determină ca informațiile conținute în prezentul document să devină incorecte sau incomplete și să furnizez [*Instituției Financiare care administrează contul/denumirea Instituției Financiare*] o declarație pe proprie răspundere, actualizată în mod corespunzător în termen de [până la XX] de zile de la această modificare a circumstanțelor.

Semnătură:*

Nume:*

Data:*

Notă: Dacă nu sunteți Titularul de cont, vă rugăm să indicați calitatea în care semnați declarația. Dacă semnați în baza unei procuri, vă rugăm să anexați și o copie autentificată a procurii.

Funcția:*

Modelul Declarației pe proprie răspundere privind rezidența fiscală a entității

Prezenta Declarație se depune în temeiul și în scopul prevăzut de Legea nr. 69/2023 privind implementarea prevederilor Acordului multilateral al autorităților competente pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare și Regulamentul cu privire la schimbul automat de informații privind conturile financiare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 102/2023.

Partea 1 – Identificarea Titularului de cont

A. Denumirea juridică a entității/sucursalei*:

B. Țara în care s-a constituit entitatea:

C. Adresa actuală a reședinței:

Strada*:

Numărul*:

Bloc:

Scara:

Etaj:

Apartamentul:

Satul/comuna:

Orașul/municipiul:

Raionul:

Regiunea:

Țara*:

Cod poștal/Codul ZIP (dacă există)*:

D. Adresă poștală:

(vă rugăm să completați numai dacă este diferită de adresa indicată în secțiunea C)

Strada*:

Numărul*:

Bloc:

Scara:

Etaj:

Apartamentul:

Satul/comuna:

Orașul/municipiul:

Raionul:

Regiunea:

Țara*:

Cod poștal/Codul ZIP (dacă există)*:

Partea 2 – Tip de entitate - Vă rugăm să furnizați statutul Titularului de cont bifând una dintre următoarele căsuțe

1. Instituție financiară

(a) Entitate de investiții

(i) Entitate de investiții situată într-o Jurisdicție neparticipantă și administrată de o altă Instituție Financiară (notă: dacă bifați această casetă, vă rugăm să completați, de asemenea, partea 2 punctul 2 de mai jos)

(ii) Alte entități de investiții

(b) Instituție depozitară, instituție de custodie sau companie de asigurări specificată

Dacă ați bifat (a) sau (b) de mai sus, vă rugăm să furnizați, dacă este deținut, Numărul global de identificare ca intermediar al Titularului de cont („GIIN”) obținut în scopuri FATCA.

						-						-			-			
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	---	--	--	---	--	--	--

(c) ENF activă – o societate ale cărei acțiuni sunt tranzacționate în mod regulat pe o piață a valorilor mobiliare stabilită sau corporație care este o entitate afiliată unei astfel de societăți

Dacă ați bifat litera (c), vă rugăm să indicați numele pieței valorilor mobiliare stabilite pe care societatea este în mod regulat tranzacționate: _____

Dacă sunteți o Entitate afiliată a unei corporații tranzacționate în mod regulat, vă rugăm să furnizați numele corporației tranzacționate în mod regulat pentru care entitatea de la litera (c) este o Entitate afiliată: _____

(d) ENF activă – entitate guvernamentală sau bancă centrală

(e) ENF activă – organizație internațională

(f) ENF activă – alta variantă decât literele (c) – (e)

(g) ENF pasivă (dacă bifați această căsuță, vă rugăm să completați **punctul 2** de mai jos)

2. Dacă ați bifat punctul 1 litera (a) sbp. (i) sau litera (g) de mai sus, vă rugăm să:

a. Indicați numele oricărei Persoane care exercită controlul asupra Titularilor de cont*:

b. Completați „Declarația pe proprie răspundere privind rezidența fiscală a Persoanei care exercită controlul” pentru fiecare Persoană care exercită controlul*.

Partea 3 – Țara/jurisdicția rezidenței în scopuri fiscale și numărul de identificare fiscală aferent sau echivalentul funcțional*

Vă rugăm să completați următorul tabel indicând (i) locul în care Titularul de cont este rezident fiscal; (ii) numărul de identificare fiscală a Titularului de cont pentru fiecare țară/jurisdicție indicată.

În cazul în care Titularul de cont nu este rezident fiscal în nicio țară/jurisdicție, vă rugăm să indicați acest lucru în rândul 1 și să precizați locul conducerii efective sau jurisdicția în care este situat sediul său principal.

În cazul în care Titularul de cont are rezidența fiscală în mai mult de trei țări/jurisdicții, vă rugăm să utilizați o filă separată.

Dacă un număr de identificare fiscală nu este disponibil, vă rugăm să furnizați motivul corespunzător – A, B sau C.

Motivul A – Țara/jurisdicția în care este rezident Titularul de cont nu eliberează numere de identificare fiscală rezidenților săi.

Motivul B – Titularul de cont nu poate obține un număr de identificare fiscală sau un număr echivalent (vă rugăm să explicați de ce nu puteți obține un număr de identificare fiscală în tabelul de mai jos dacă ați selectat acest motiv).

Motivul C – Nu este necesar niciun număr de identificare fiscală. (Notă: Selectați acest motiv numai în cazul în care legislația națională a jurisdicției relevante nu impune colectarea numărului de identificare fiscală emis de o astfel de jurisdicție).

	Jurisdicția de rezidență	Număr de identificare fiscală	Dacă un număr de identificare fiscală nu este disponibil, introduceți Motivul A, B sau C
1			
2			
3			

Vă rugăm să explicați în tabelul de mai jos de ce nu puteți obține un număr de identificare fiscală dacă ați selectat motivul B de mai sus.

1	
2	
3	

Partea 3 – Declarații și semnături*

Înțeleg că informațiile furnizate de mine sunt reglementate de dispozițiile complete ale termenilor și condițiilor care reglementează relația Titularului de cont cu [*Instituția Financiară/introduceți denumirea instituției financiare*] care precizează modul în care [*Instituția Financiară/introduceți denumirea instituției financiare*] poate utiliza și partaja informațiile furnizate de mine.

Accept că informațiile conținute în această declarație și informațiile privind Titularul de cont și orice cont (conturi) care fac(e) obiectul raportării poate (pot) fi raportat(e) autorităților fiscale din țara/jurisdicția în care acest(e) cont (conturi) este (sunt) administrat(e) și schimbat(e) cu autoritățile fiscale ale unei alte țări/jurisdicții în care Titularul de cont poate fi rezident fiscal, în temeiul acordurilor internaționale de schimb de informații privind conturile financiare.

Confirm că sunt autorizat să semnez pentru Titularul de cont pentru toate conturile la care se referă prezenta Declarație.

Declar că toate informațiile furnizate în această declarație sunt, după cunoștințele mele, corecte și complete. Prezentarea unor informații eronate sau incomplete atrage răspunderea conform legislației în vigoare.

Mă angajez să comunic [*Instituția Financiară/introduceți denumirea instituției financiare*] în termen de [XX] zile cu privire la orice modificare a circumstanțelor care afectează statutul de rezident fiscal al Titularului de cont identificate în partea 1 a prezentei Declarației sau care determină ca informațiile conținute în prezentul document să devină incorecte sau incomplete (inclusiv orice modificări ale informațiilor privind persoanele care exercită controlul identificate în partea 2 întrebarea 2a) și să furnizez [*Instituției Financiare care administrează contul/denumirea Instituției Financiare*] o declarație pe proprie răspundere, actualizată în mod corespunzător în termen de [*până la XX*] de zile de la această modificare a circumstanțelor.

Semnătură:*

Nume:*

Data:*

Notă: Vă rugăm să indicați calitatea în care semnați Declarația. Dacă semnați în baza unei procuri, vă rugăm să anexați și o copie autenticată a procurii.

Funcția:*

**Modelul Declarației pe proprie răspundere privind
rezidența fiscală a persoanei care exercită controlul asupra titularului contului**

Prezenta Declarație se depune în temeiul și în scopul prevăzut de Legea nr. 69/2023 privind implementarea prevederilor Acordului multilateral al autorităților competente pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare și Regulamentul cu privire la schimbul automat de informații privind conturile financiare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 102/2023.

Partea 1 – Identificarea Persoanei care exercită controlul

A. Numele persoanei care exercită controlul:

Nume*:

Titlul:

Prenume*:

B. Adresa actuală a reședinței:

Strada*:

Numărul*:

Bloc:

Scara:

Etaj:

Apartamentul:

Satul/comuna:

Orașul/municipiul:

Raionul:

Regiunea:

Țara*:

Cod poștal/Codul ZIP (dacă există)*:

C. Adresă poștală:

(vă rugăm să completați dacă secțiunea B de mai sus nu a fost completată)

Strada*:

Numărul*:

Bloc:

Scara:

Etaj:

Apartamentul:

Satul/comuna:

Orașul/municipiul:

Raionul:

Regiunea:

Țara*:

Cod poștal/Codul ZIP (dacă există)*:

D. Data nașterii* (zz/ll/aaaa):

E. Locul nașterii

Orașul nașterii*:

Țara nașterii*:

F. Vă rugăm să introduceți denumirea juridică a Titularului/Titularilor de cont al entității relevant(i) al (ale) Persoanei care exercită controlul.

Denumirea juridică a entității 1:

Denumirea juridică a entității 2:

Denumirea juridică a entității 3:

Partea 2 – Țara/jurisdicția rezidenței în scopuri fiscale și numărul de identificare fiscală aferent sau echivalentul funcțional*

Vă rugăm să completați următorul tabel indicând (i) locul în care Persoana care exercită controlul este rezidentă fiscal; (ii) numărul de identificare fiscală a Persoanei care exercită controlul pentru fiecare țară/jurisdicție indicată; și (iii) în cazul Persoana care exercită controlul este rezidentă fiscal într-o țară/jurisdicție care face obiectul raportării, vă rugăm să completați, de asemenea, **Partea 3 – Tipul de persoană care exercită controlul**.

(Puteți afla dacă o țară/jurisdicție este o jurisdicție care face obiectul raportării pe portalul OCDE pentru schimbul automat de informații).

În cazul în care Persoana care exercită controlul are rezidența fiscală în mai mult de trei țări/jurisdicții, vă rugăm să utilizați o filă separată.

Dacă un număr de identificare fiscală nu este disponibil, vă rugăm să furnizați motivul corespunzător – A, B sau C.

Motivul A – Țara/jurisdicția în care este rezidentă Persoana care exercită controlul nu eliberează numere de identificare fiscală rezidenților săi.

Motivul B – Titularul de cont nu poate obține un număr de identificare fiscală sau un număr echivalent (vă rugăm să explicați de ce nu puteți obține un număr de identificare fiscală în tabelul de mai jos dacă ați selectat acest motiv).

Motivul C – Nu este necesar niciun număr de identificare fiscală. (Notă: Selectați acest motiv numai în cazul în care legislația națională a jurisdicției relevante nu impune colectarea numărului de identificare fiscală emis de o astfel de jurisdicție).

	Jurisdicția de rezidență	Număr de identificare fiscală	Dacă un număr de identificare fiscală nu este disponibil, introduceți Motivul A, B sau C
1			
2			
3			

Vă rugăm să explicați în tabelul de mai jos de ce nu puteți obține un număr de identificare fiscală dacă ați selectat motivul B de mai sus.

1	
2	
3	

Partea 3 – Tipul Persoanei care exercită controlul

(Vă rugăm să completați această secțiune numai dacă sunteți rezident fiscal în una sau mai multe jurisdicții care fac obiectul raportării)

<i>Vă rugăm să furnizați statutul Persoanei care exercită controlul bifând căsuța corespunzătoare</i>	Entitatea 1	Entitatea 2	Entitatea 3
a. Persoană care exercită controlul asupra unei persoane juridice – <i>control prin proprietate</i>			
b. Persoană care exercită controlul asupra unei persoane juridice – <i>controlul prin alte mijloace</i>			
c. Persoană care exercită controlul asupra unei persoane juridice – <i>funcționar de conducere de rang înalt</i>			
d. Persoană care exercită controlul asupra unei fiducii - <i>constituitor</i>			
e. Persoană care exercită controlul asupra unei fiducii – <i>fiduciar</i>			
f. Persoană care exercită controlul asupra unei fiducii – <i>protector</i>			
g. Persoană care exercită controlul asupra unei fiducii – <i>beneficiar</i>			
h. Persoană care exercită controlul asupra unei fiducii – <i>alta</i>			
i. Persoană care exercită controlul asupra unei construcții juridice (non-fiducie) – <i>echivalentul constituitorului</i>			
j. Persoană care exercită controlul asupra unei construcții juridice (non-fiducie) – <i>echivalentul fiduciarului</i>			
k. Persoană care exercită controlul asupra unei construcții juridice (non-fiducie) – <i>echivalentul protectorului</i>			
l. Persoană care exercită controlul asupra unei construcții juridice (non-fiducie) – <i>echivalentul beneficiarului</i>			
m. Persoană care exercită controlul asupra unei construcții juridice (non-fiducie) – <i>alt echivalent</i>			

Partea 4 – Declarații și semnături*

Înțeleg că informațiile furnizate de mine sunt reglementate de dispozițiile complete ale termenilor și condițiilor care reglementează relația Titularului de cont cu [*Instituția Financiară/introduceți denumirea instituției financiare*] care precizează modul în care [*Instituția Financiară/introduceți denumirea instituției financiare*] poate utiliza și partaja informațiile furnizate de mine.

Accept că informațiile conținute în această declarație și informațiile privind Persoana care exercită controlul și orice cont (conturi) care fac(e) obiectul raportării poate (pot) fi raportat(e) autorităților fiscale din țara/jurisdicția în care acest(e) cont (conturi) este (sunt) administrat(e) și schimbat(e) cu autoritățile fiscale ale unei alte țări/jurisdicții în care [eu/Persoana care exercită controlul] pot/ poate fi rezident fiscal în temeiul acordurilor internaționale de schimb de informații privind conturile financiare.

Confirm că sunt Persoana care exercită controlul sau sunt autorizat să semnez pentru Persoana care exercită controlul, asupra tuturor conturilor deținute de titularul de cont la care se referă prezenta declarație.

Declar că toate informațiile furnizate în această declarație sunt, după cunoștințele mele, corecte și complete. Prezentarea unor informații eronate sau incomplete atrage răspunderea conform legislației în vigoare.

Mă angajez să comunic [*Instituția Financiară/introduceți denumirea instituției financiare*] în termen de [XX] zile cu privire la orice modificare a circumstanțelor care afectează statutul de rezident fiscal al Titularului de cont identificate în partea 1 a prezentei Declarației sau care determină ca informațiile conținute în prezentul document să devină incorecte sau incomplete (inclusiv orice modificări ale informațiilor privind persoanele care exercită controlul identificate în partea 2) și să furnizez [*Instituției Financiare care administrează contul/denumirea Instituției Financiare*] o declarație pe proprie răspundere, actualizată în mod corespunzător în termen de [până la XX] de zile de la această modificare a circumstanțelor.

Semnătură:*

Nume:*

Data:*

Notă: Dacă nu sunteți Persoana care exercită controlul asupra titularului contului, vă rugăm să indicați calitatea în care semnați declarația. Dacă semnați în baza unei procuri, vă rugăm să anexați și o copie autenticată a procurii.

Funcția:*